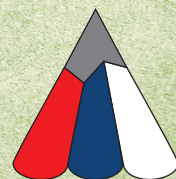

РАЗРЕДНА НАСТАВА

КАТАЛОГ ИЗДАЊА
2024/2025.

1-4.
РАЗРЕДА

ВУЛКАН
ЗНАЊЕ

Поштовани учитељи,

Ово је пета година успешног рада издавачке куће *Вулкан знање* и коришћења наших штампаних и дигиталних уџбеника. Првенствено желимо да вам захвалимо на сарадњи и поверењу које сте нам указали.

Са поносом вас обавештавамо да су ове године наши уџбеници **Буквар за 1. разред** и **Географија за 5. разред** ушли у **ужи избор за најбољи европски уџбеник** и награду **BELMA AWARDS 2023**. *Вулкан знање* је 2021. године био добитник признања Франкфуртског сајма књига за најбољи европски уџбеник – **Златна награда за уџбеник Дијигитални свеј 1**.

Из године у годину, стално побољшавамо квалитет наших уџбеника, унапређујемо постојеће и стварамо нове. Захваљујемо свим учитељима који су се одазвали нашем позиву и помогли нам својим стручним мишљењем и сугестијама како да унапредимо постојеће уџбенике и дали идеје и за настанак потпуно нових уџбеника.

Као резултат заједничког рада настали су **нови уџбеници за 2. разред, Ликовна култура за 1. разред, Природа и друштво за 4. разред** које вам представљамо на наредним странама каталога.

Подсећамо вас и на додатни унапређен комплет **Математике за 4. разред**, који је претходне године добио бројне похвале корисника.

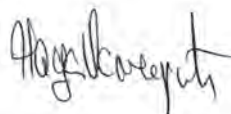
Све наше штампане уџбенике прате и **дигитални уџбеници**, који су настали у сарадњи са компанијом *Mozaik Education* и који на једном месту садрже све што вам је неопходно за реализацију савремене, динамичне и интерактивне наставе.

Посебну пажњу посветили смо **пружању подршке учитељима** у припремању наставе! Поред садржајних приручника, који садрже предлоге годишњих и месечних планова рада, као и предлоге дневних припрема, пажљиво смо радили и на припреми других наставних материјала за индивидуализован и прилагођен начин рада са ученицима. Сигурни смо да ће вам у свакодневном раду бити корисни и предлози контролних вежби одштампани за сваког ученика, примерак лектире и педагошки дневник за учитеље.

Од самог оснивања *Вулкан знања* у оквиру *Вулкан издаваштва* трудимо се да оправдамо епитет највеће домаће издавачке куће. Предани рад на квалитету уџбеника и њихово стално унапређење, испорука уџбеника на време, испорука свих материјала намењених учитељима и наставницима пре почетка школске године разлог су што све већи број наставника и учитеља користи наше уџбенике у настави.

И убудуће ћемо се трудити да унапређујемо квалитет наших издања у сарадњи са вама и померамо границе у издаваштву уџбеника.

С поштовањем,
Нада Осмајић,
директорка издавачке куће *Вулкан знање*

НОВИ ВУЛКАНОВИ УЏБЕНИЦИ ЗА 2. РАЗРЕД

Издавачка кућа *Вулкан знање* континуирано унапређује квалитет својих издања. Са посебном пажњом пратимо ваше потребе, слушамо сугестије и анализирамо евалуације уџбеника који се користе у настави. Резултат наше сарадње је **нови комплет уџбеника за ДРУГИ РАЗРЕД основне школе**. Неки уџбеници су потпуно нови, а неки су дорађени и унапређени.

Представљамо вам нови комплет уџбеника за ДРУГИ РАЗРЕД.

2. РАЗРЕД

НОВО

1. РАЗРЕД

BELEMA
Best European Learning Materials Awards

Дигитални свет 1
НАЈБОЉИ ЕВРОПСКИ УЏБЕНИЦИ
за прваке 2021!

3. РАЗРЕД

4. РАЗРЕД

ПРЕДНОСТИ УЏБЕНИКА

- ✓ Актуелни и интерактивни садржаји
- ✓ Систематичност и прегледност
- ✓ Подстицање креативности, критичког мишљења и самосталног закључивања
- ✓ Омогућавање међупредметних корелација и подстицање развоја општих међупредметних компетенција
- ✓ Сваки уџбенички комплет има и своју дигиталну верзију – **дигитални уџбеник**
- ✓ Савремени дизајн
- ✓ Засновани на актуелним програмима наставе и учења, оријентисани на наставу усмерену ка исходима
- ✓ Идеје за реализацију пројектне наставе

ЧИТАНКА 2

АУТОРКА: Маја Димитријевић

150 СТРАНА

1. КОМПЛЕТ

2. РАЗРЕД

- ✓ У *Читанци* и *Радној свесци* заступљени су сви текстови из обавезног и изборног корпуса текстова прописаних Програмом наставе и учења.
- ✓ Текстови се могу обрађивати по редоследу који је дат у *Читанци* јер се тако уводе и усложњавају нови књижевни појмови.
- ✓ **Садржај је подељен на пет тематских области** и повезан је са другим сферама уметности.
- ✓ **Питања, задаци и налози** груписани су према различитим нивоима постигнућа.
- ✓ У *Читанци* је заступљен висок ниво **међупредметне корелације**.
- ✓ Ученици се мотивишу на **развијање опште културе и љубави према српској и светској књижевности**.
- ✓ Дизајном, илустрацијама и комплетним визуелним идентитетом уџбеник је по мери данашњих генерација.

38 текстова

85 креативних задатака, задатака за размишљање, питалица, загонетки

45 задатака за систематизацију

Доситеј Обрадовић
Пас и његова сенка

Носио пас парче меса. Прозлазећи поред реке, спазио је у води своју сенку. Помислио је да је у води неки други пас. Учини му се да је у устима оног другог пса веће парче меса, па скочи да му га отме. При томе испусти свој комад меса, те му га вода однесе. После тога пас се чудно како у исти мах настадоше оба комада меса.

МАХ – тренутак

1. О чему говори ова басна?
Где се дешава њена радња?

2. Шта је пас угледао у реци?
Зашто је скочио у воду?
Које речи у басни показују да је пас имао лошу намеру?
Шта се догодило када је скочио у реку?

3. Чему се пас на крају чудно?
Због чега је изгубио свој комад меса?
Прецртај особине које не одговарају псу из басне.
прождрљив скроман наиван добронамеран грабљив

4. Подвучи пословицу која највише одговара овој басни.
Образложи свој избор.
У лажи су кратке ноге.
Слога кућу гради, а неслога је разарајуће.
Ко хоће веће, изгуби из вреће.

5. Опиши како се понашају људи који желе више него што имају.
Да ли таквим људима саветујеш да прочитају ову басну?
Објасни због чега.

Питалица
Шта може по зиду трчати? _____

„Кишна бара“
Прича Ардаланде Хол
Животиње на фарми виделе су свој одраз на површини баре и помислиле да се у бари даје друге животиње. Кад је сунце исушило бару и одраз нестао, обрадовале су се спасењу оних других животиња.
„Велика енциклопедија за децу“

У одељку **Разговарамо о тексту** од ученика се кроз налоге и задатке очекује да покажу разумевање прочитаног тако што ће образложити своје одговоре и конструктивно решити задате проблемске ситуације на основу искуства.

Игра речима и сликама – занимљиви задаци, питалице, загонетке повезани су са темом и доприносе развоју мишљења, просуђивању, закључивању код ученика.

Занимљивости – одломци из енциклопедија и часописа за децу који проширују знања ученика.

Иконица упућује на страну у **Радној свесци** на којој су дати додатни задаци за анализу књижевних текстова.

Непознате речи у самом тексту дискретно су обојене, а онда се истим редоследом и у истој боји појављују са објашњењем близу своје позиције у тексту, што олакшава кретање кроз текст и разумевање прочитаног.

Весна Видојевић Гајовић
Бркљача

Бакина кухиња је била пуна необичних ствари. Те ствари се одавно не употребљавају, тих ствари више нема. Оне живе у мом сећану, као и моја бака, као и њене приче.

Кад бих ваг упитала шта је то **бркљача**, слетли бисте раменима. А за миксер знате! Видели сте га на делу кад мама мути торту. Чудна ми чуда – притиснеш дугме и електрични миксер ради! Зуји, мути! Зуји, мути! Али бркљача! Пробај њоме да умутиш **шне** од пет беланаца. Не можеш. Треба ти снага, треба ти вештина. Треба прича.

Моја бака је имала снажне и вредне руке. Увек нечим запослене, увек у покрету.

Када се поподне отегне и досада разапне своју мрежу, бака изненада каже:

– Дођа ми бркљачу! Време је да разбудимо лепотицу!
А ја се осмехнем јер знам да ће ускоро замирисати нека од бакиних послastiца. Највише смо волели **шам** од јагода. Бака то зна и већ ставља у **ванглици** шољу јагода, сипа шећер. Вешто одваја беланаце од жуманца. Беланаца сипа у ванглици и почне да мути.

Бркљача је даљња рођака миксера. Она има жичану сунку и **ванту** дрвену дршку. Као каква госпођица с **кринолина**. У вештим бакиним рукама наједном оживи: поскакује и врти се по ванглици. Бака лупа шне, а мени се чини да то госпођица Бркљача игра на свом првом балу.

шне (шам) – бела пена за колаче од упућаног беланаца
ванглица – танка
кринолина

Народна басна
Бик и зец

Спази бик зеча где као стрела бежи преко поља, па му **позавиде** на брзини. Кад се једном састадоше, рече му: – Благо теби кад си тако брз! Ти можеш да **умакнеш** и најопаснијем непријатељу! Ништа у животу не бих више желео него да сам и сам тако брз. Тада бих могао да побегнем од сваког непријатеља.

Насмеја се зец чувши бика, па ће му рећи: – Луза је твоја жеља, пријатељу! Дво бик ја радио своју брзину за твоје оштре и снажне рогове. Боље поносито се борити с непријатељем, него целог века срамно пред њим бежати.

позавиде – осети завист, љубомору
умакнеш – побегнеш

- Са чиме је упоређен зец који бежи преко поља? Како се осећа бик док га посматра?
- Наведи шта је бик рекао зecu кад су се срели. Којом његовом вештином је био задивљен? Коју своју жељу је бик тада открио?
- Зашто се зец насмејао кад је чуо шта му бик говори? Шта би он више волео да има уместо брзине? Чиме је незадовољан? Подвучи реченицу у којој зец открива своју жељу и оно шта га мучи.
- Да ли би бик и зец били срећнији када би добили шта желе? Образложи свој одговор. Због чега многи људи пријекнују оно што немају? Коју мудру мисао можеш да откријеш из разговора бика и зеча у овој басни?

1. Допиши речи које имају супротно значење.

спор – _____ туп – _____
кукавичлук – _____ слаб – _____
непријатељ – _____ узети – _____

Басна је кратка и поучна прича. Обично су животиње главни ликови у баснама. Оне говоре, понашају се као људи и имају људске особине. Ликови у басни представљају људе и њихове поступке.

Вежбамо – различити типови задатака (допуњавање, повезивање, разумевање прочитаног и сл.) за проверу усвојености обрађеног градива на часу.

Учимо – нови књижевни појмови, објашњени описно, у потпуности су прилагођени сазнајним могућностима ученика и дати су речником који је ученицима разумљив.

На крају сваке тематске целине налази се **Обнављалица**, резиме-страница са различитим типовима задатака и захтева за проверу степена усвојености појмова и садржаја.

ОБНАВЉАЛИЦА

1. Повежи линијом део текста са књижевном врстом којој припада.

После овога, краљица је отишла до ледене куле међу стеном, где је живела Сребрна Звезда, мајка свих пахуљица.

Али, не тече разговор са Плетком често тако лако, поготово оtkад се прихватио римовања.

Уз музику ветра само стари меда играо је валцер по плочу од леда.

БАЈКА Путували заједно коњ и магаре. Јадно магаре било је преко мере натоварено

БАСНА **ВЕРИЦА ВЕВЕРИЦА:** Чедо Медо, жао ми је. Али у рупи мед није. **ЛИЦА ПРИЈА:** Ајуу... Ко онда зна шта је? Да није јајет!

ПРИЧА Ове лепе дарове јесен нам је дала. Драга наша јесени, од срца ти хвала!

ДРАМСКИ ТЕКСТ

ПЕСМА

2. Запиши име песника и наслов песме из које су наведени стихови. Затим допуну стихове речима које недостају.

(име песника) _____

(наслов песме) _____

А _____ сунце,
Злати _____
Фрушке нам _____ зоре;
_____ ли куд.
Лепота свуд.

ОБЈАШЊЕЊА ВАЖНИХ ПОЈМОВА

Стих је један ред у песми.

Строфа се састоји од неколико повезаних стихова. У песми се строфе одвајају размаком.

У неким строфама речи на крају стихова слично звуче. Те речи се римују јер се завршавају истим гласовима. Тако настаје **рима**.

Песма којом се успаваљују деца зове се **успаванка**. Пева се тихим и нежним гласом. лепе речи успаванке треба да чувају дете када не може да заспи и да га штите у сну.

Народне песме су настале у прошлости. Не знамо име народног певача који их је смислио и испевао, али знамо да је био веома талентован.

Бајка је прича у којој се на машовит начин говори о стварним и нестварним догађајима и ликовима. У бајкама се води борба између добра и зла. Добро побеђује зло и зато бајке обично имају срећан крај.

Басна је кратка и поучна прича. Обично су животиње главни ликови у баснама. Оне говоре, понашају се као људи и имају људске особине. Ликови у басни представљају људе и њихове поступке.

Лица су ликови у драмском тексту. Имена лица пишу се великим словом.

Драмски текст пише драмски писац.

Решења загонетки, ребуса, питалица и укрштенице

Страна	Задатак	Решење
15.	питалица	б) сан
19.	загонетка	мирак; месец; звезде
23.	загонетка	мачка и миш
28.	питалица	в) срамота
41.	ребуси	унук; Београд
65.	укрштеница	ДВА ПИСМА
70.	загонетка	књига
77.	загонетка	снег; зима
83.	загонетка	година, месеци, недеље, дани; око
83.	ребуси	мачка; тигар
101.	загонетка	гусан
107.	ребуси	вук; лисица; сова
107.	загонетка	миравињак
117.	питалица	сенка

ГРАМАТИКА 2

96 СТРАНА

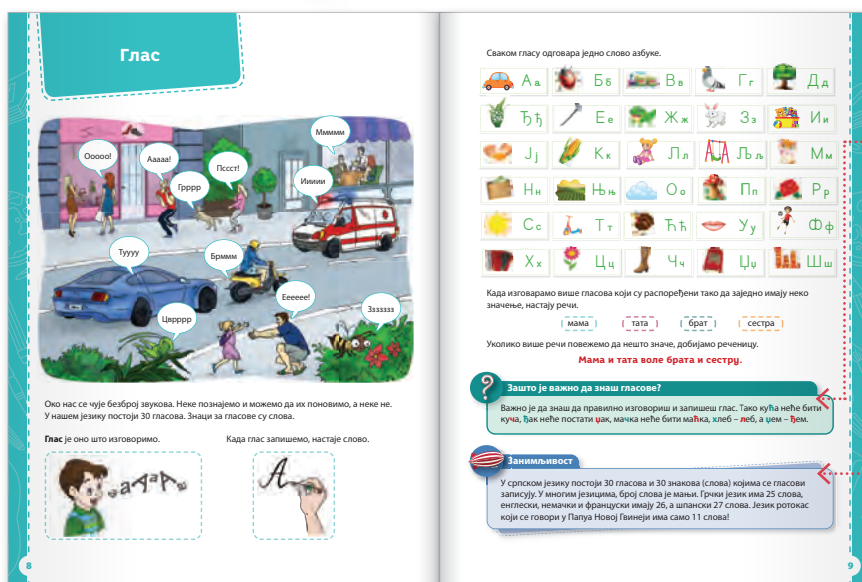
АУТОРКЕ: **Радица Ристић**
Тања Мартиновић
Јелена Јоксимовић

2. РАЗРЕД

- ✓ Нови уџбеник *Грамати́ке* је радног карактера.
- ✓ У обради језичких појава ауторке полазе од **разговорних ситуација** или **књижевног текста** или **методички пажљиво осмишљених песама и текстова**, који служе као повод за анализу и усвајање нових лекција.
- ✓ Ауторке су се трудиле да на што једноставнији начин ученике оспособе да лакше савладају градиво, те да они **мноштво задатака за проверу** научно градиво примене у свакодневном животу и комуникацији.
- ✓ **Задаци** су осмишљени тако да пружају могућност ученицима да на што занимљивији начин провере усвојено градиво, као и да усвоје важне компетенције.
- ✓ Све време се у обради полази од познатих чињеница и ситуација и ученици се постепено уводе у нове садржаје.

140 задатака

У одељку **Зашто је важно да знаш?** указује се на функционални циљ наставе српског језика и показује да је знање из граматике, правописа и језичке културе и те како потребно у свакодневном животу.

У одељку **Занимљивост** ученици се упознају са занимљивим информацијама које се односе на наставну јединицу која се обрађује и тако проширују своје знање.

Писање речце ли уз глаголе

Спремили смо се за излет. Иду сви другари из нашег одељења, само Сања касни. Свуда су се чула питања.
 Да ли Сања стиже?
 Је ли све у реду?
 Знаш ли када ће доћи?
 Можеш ли да питаш учитељицу?

ЛИ

Улитне реченице се праве помоћу речце **ли**. Она се пише одвојено од глагола и од речи **да**.

Да ли даје поклон?
 речца глагол

64

Важне дефиниције и садржаји које ученици треба да запамте на часу јасно су истакнути.

Редни бројеви

Краљевство редних бројева налазило се иза **седме** горе и **деветог** мора. Код **прве** горе расло је необично дрво које је на **петој** грани имало мало гнездо. У гнезду је **четврто** јаје било златно. То ће бити поклон за принцези **седамнаести** рођендан.

- Где се налазило краљевство редних бројева?
- Код које горе је расло необично дрво?
- На којој грани се налазило мало гнездо?
- Које јаје је било златно?
- Који рођендан је славила принцеза?

гора – планина

Подсетник

У ком разреду смо учили ове бројеве? Ове бројеве смо научили из математике у првом разреду. То су **редни бројеви**.

44

Подсетник омогућава успостављање корелације са градивом српског језика обрађеним у претходним разредима, али и са градивом других предмета, као што су математика, музичка култура и слично.

У методичкој апаратури под називом **Вежбалица** дати су разноврсни типови задатака структурирани по нивоима постигнућа.

На крају сваке области дате су креативне и дејем искуству блиске мапе ума, тзв. **Памтилице**, које доприносе систематизацији знања и бољем разумевању и усвајању језичких појмова.

Вежбалица

1. Именуј шта је на сликама, а потом одреди род именице.

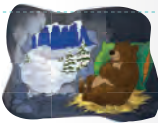
РОД:

2. Стави знак + поред реченице у којој је подвучена именица написана у мушком роду.

- Ова јавца ми је мала.
 Потребан ми је шестар да бих урадио овај задатак.
 Небо је пуно звезда.

3. Прочитај песму „Медвед“, па подвучи именице.

Што се медвед излежава!
 Свак' би реко да он слава.
 Али да му бацни крушку,
 Подиг'о би одма' њушку.
 (Тивдо Таргаља)

Заокружи танан одговор.
 Све ове именице из песме написане су у ЈЕДНИНИ/МНОЖИНИ.

4. Следеће именице допиши на одговарајуће место, тако да буду у множини.
 КЊИГА, ПИЦА, ОЛОВКА, ХАЉИНА, СВЕСКА, КАПУТ, КОШЉА

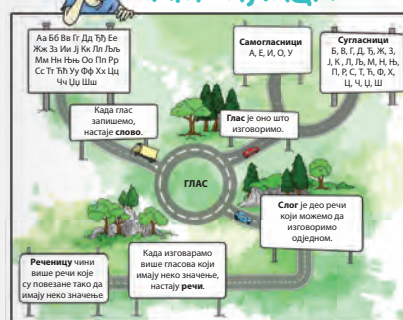
Ка југу лете _____ селице.
 У књижари се продају _____ и _____
 У ормару су окачене _____ и _____

5. Одреди род и број именица, тако што ћеш обојити кружић тамо где је потребно.

ИМЕНИЦА	МУШКИ РОД	ЖЕНСКИ РОД	СРЕДЊИ РОД	ЈЕДНИНА	МНОЖИНА
раме	○	○	○	○	○
терасе	○	○	○	○	○
киша	○	○	○	○	○

29

ПАМТИЛИЦА

16

РАДНА СВЕСКА 2

УЗ ЧИТАНКУ И ГРАМАТИКУ, У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ ОБОСТРАНО

АУТОРКЕ: Маја Димитријевић

Тања Мартиновић

Јелена Јоксимовић

36 + 80 СТРАНА

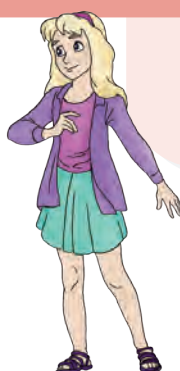
2. РАЗРЕД

- ✓ Радна свеска у потпуности прати Читанку и Граматику.
- ✓ Обилује укрштеницама, асоцијацијама и осталим различитим типовима језичких вежбања који доприносе функционалном повезивању знања.
- ✓ Инсистира се на **практичној и функционалној примени усвојених појмова** и њиховој контекстуализацији (упоређивање, селекција, повезивање са животним искуством, лични утисак и став, убедљива аргументација).
- ✓ Идеја аутора била је да се на основу разноврсних задатака развију мисаоне, емотивне и стваралачке стране личности ученика како би они заволели матерњи језик и били у могућности да примењују научено у свакодневном говору и писању.
- ✓ Радна свеска обједињује **све елементе савременог и модерно дизајнираног уџбеника** који одговара хоризонту интересовања данашњих генерација. У фокусу ауторки са вишегодишњим искуством у разредној настави све време је ученик и исходи који се постепено остварују.
- ✓ Први пут радна свеска, поред задатака, има посебно осмишљену методичку апаратуру коју представљају одељци **Истраживалица, Смејалица и Сецкалица**.

Боље је
рећи уреду
него О.К.

100 задатака из књижевности
230 задатака из граматике
23 графомоторичка и истраживачка задатка

Гроздана Олујић Шаренорепа

1. Одговори на питања.
О чему се говори у причи „Шаренорепа“?
Где се дешава радња ове приче?
Који догађај у причи ти је био најубудљивији? Због чега?
По чему се види да девојчица стално мисли на тигра и да јој он недостаје?
Како се девојчицина мајка осећала кад је помислила да њена ћерка воли тигра више од родитеља?
Да ли је мајка поступила разумно или превише строго кад је забранила девојцици да одлази у зоолошки врт? Образложи свој одговор.

2. Замисли да си у улози девојчице из приче „Шаренорепа“. Сажето опиши своје жеље и осећања.

3. Замисли да си у улози тигра из приче „Шаренорепа“. Сажето опиши своја осећања и поступке.

4. Помози мачки да кроз лавиринт пронађе пут до девојчице.

5. Изази бојом свој доживљај ликова из ове приче. Обој кругове испод имена сваког лика.

ДЕВОЈЧИЦА ТИГАР МАЈКА

У Радној свесци је **више простора** дато за обимније и боље осмишљене одговоре у писаној форми.

У апаратури под називом **Смејалица** дати су забавни сегменти, релаксирајући али повезани са наставом језика, како би ученици и на тај начин лакше запамтили одређени садржај.

Сецкалица доприноси развоју фине графомоторике и креативности код ученика: направиће постер за учионицу или собу, прошириће знања о здравом исхрани, осмислиће креативне меморијске игре и слично.

Придеви

1. Употриби три описна придева да опишеш лампу са слике.

2. У следећим реченицама подужи придеве.
На школски глас ставили смо занимљиве деце радове.
У разговору су приказали зимске карније.

3. Повежи придеве са одговарајућом именицом.

4. Запиши назив животиње којој одговара опис.

5. У народној устаници „Мајка Јова у руци родила“ пронађи и подужи описне придеве.

Смејалица
Какав је слон када изађе из воде?
Морна.

Истраживалица
Пронађи у школској библиотеци три књиге у чијим насловима се налази придеви. Запиши наслове на линију.

2. На линији правилно напиши све градове Србије које пронађеш у осмосмерци. Када пронађеш 10 градова, од преосталих слова састави град на слово В.

Н	О	В	И	С	А	Д
О	Е	А	А	М	Л	А
В	Ц	Љ	Ц	Е	Р	
А	И	Е	И	Д	К	Г
В	Ж	В	Т	Е	С	О
А	У	О	О	Р	И	Е
Р	Р	О	Б	Е	Н	Б
О	А	Р	У	В	А	Њ
Ш	И	Д	С	О	Ц	Е

Сецкалица
Направи игру „меморије“. Исеци картоне исте величине. На једној картици записи назив државе, а на другој главни град те државе. Пре почетка игре провери да ли сваке картице са називом државе има свој главни град. Картице поређај тако да се називи не виде. Циљ је да пронађеш што више парова. Можеш се играти називима река, планина или неким другим појмовима.

У **Истраживалици** се од ученика очекује да истражујући прошире своје знање. До открића ће доћи сарадњом са другим ученицима, претраживањем интернета, књига, енциклопедија.

На крају Радне свеске налазе се **Решења ребуса и истраживачких задатака**, као и **Додатак** за развој графомоторике и креативну и функционалну примену наученог.

РЕШЕЊА РЕБУСА И ИСТРАЖИВАЛИЦА

Додатак

Сецкалица
Обој и исеци кувањем и направи себи подметак који ћеш осликати у својој соби.

НЕЂУ
НИСАМ
НЕМОЈ
НЕМАМ

ЛАТИНИЦА

АУТОРКА: **Ивана Цмиљановић Косовац**

120 СТРАНА

2. РАЗРЕД

- ✓ Учење штампаних и писаних слова латинице реализовано је **групним поступком обраде**.
- ✓ **Разноврсни, методички квалитетно обликовани задаци** доводе до остваривања исхода и развоја компетенција потребних за усвајање читања и писања латинице.
- ✓ Кроз цео уџбеник заступљене су **језичке и графичке игре** (загонетке, брзалице, ребуси, плетенице, укрштенице).
- ✓ При обради писаних слова, посебан акценат стављен је на **правилно повезивање слова**.
- ✓ Уџбеник **систематично и континуирано** подржава ученике у **разумевању прочитаног на различитим нивоима сложености**, а не само на најосновнијем – да дешифрирају шта пише и да репродукују експлицитно наведене сегменте текста. Овакав приступ води ученике ка овладавању различитим стратегијама читања и отвара могућност да читање користе као инструмент за лични развој и образовање.

Посебну вредност уџбенику дају деца водичи, који ученицима, на пријемчив начин, указују на **сличности и разлике између латиничких и ћириличких слова**.

Bb **balon**

Gg **grana**

Велико слово **B** се чита:
● у ћирицици **В** – Вања, ● у латиници **B** – Branko.

Bb

Gg

1. Наведене речи препиши испод одговарајућих сенки.

gušter, riba, tigar, kengur

2. Повежи линијама почетак реченице и место где се врши радња. Препиши реченице словима латинице.

Golub je sleteo	● u garaži.
Vagon je	● na granu.
Oblak se beli	● na nebu.

3. Реши ребусе. Решења напиши словима латинице.

4. Препиши текст словима латинице. Уместо слика напиши речи.

Бобана је са на прослави. Свирају њени пријатељи. Гина свира , Бранка , Благоје , а Горан .

Свирају лагану љубавну песму. Бобанина бака им је после наступа купила .

5. Наведену обавештајну реченицу претвори у заповедну и напиши је.

Relja rasprema sobu.

Учење читања и писања остварује се преко **маштовитих и разноврсних функционалних задатака** који се уводе уз поштовање развојног принципа: од лакших и једноставнијих ка тежим и сложенијим.

Дидактичку вредност сваке лекције у обради штампаних слова дају **задаци напредног нивоа предвиђени за ученике који већ владају вештинама читања и писања**.

Увежбавање група научених слова остварује се у **Вежбаоницама**, које обилују задацима у којима се тражи **писање, читање, разумевање прочитаног и анализа крајних текстова.**

Vežbaonica

1. Ko šta radi? Poveži linijama slike sa odgovarajućim poljima. Proširi rečenice nazivima životinja i napiši ih pisanim slovima.

... krešlavo peva. ... sanja na ugrejanom betonu.

... brani svoju teritoriju. ... se šepuri u bistrom potoku.

2. Nastavi da pišeš reči kao što je započeto.

kamen - kamenje trn - trnje
 gvana - _____ koren - _____
 prsten - _____ kesten - _____

3. Napiši pisanim slovima nazive prikazanih: geometrijskih figura

- geometrijskih tela

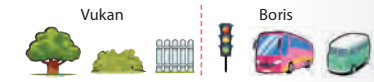
4. Pročitaj priču. Odgovori na pitanja i uradi zadatke. Piši pisanim slovima.

Igra ko bajagi

Vukan i Boris se igraju. Vukan je ko bajagi grim. Ogrinuo se šarenim jorganom. Boris je ko bajagi kombi. Ušao je u ogromnu kutiju i vijuga po sobi. Gura kutiju i parkira se baš kraj grma.

Tamo ako baka stigne, igra prestaje. Ništa više nije ko bajagi, jer im baka na tanjiru unosi u sobu pravi mirisnu pitsu sa jabukama.

- Zaokruži plavom bojom šta je u igri ko bajagi:

- Kako se maskirao Vukan?

- Šta je Boris uradio kada je ušao u kutiju?

- Prepiši najdužu rečenicu.

Развоју компетенција читања битно ће допринети и **Читаонице**, делови уџбеника у којима су дати **текстови за увежбавање читања и разумевања прочитаног**. Читаонице садрже и листу за процену савладаности читања коју попуњава учитељ.

На овај начин учитељима је олакшано давање повратне информације и истовремено је свим учесницима васпитно-образовног процеса омогућено континуирано праћење напретка.

Čitaonica

1. Pročitaj reči i zaokruži imena biljaka.

frizider, karfiol, peškir, hrast, sneg, breza, lybičica, detelina, pasuly, žolja, breskva

2. Pročitaj rečenice i oboj kružić na poljima u kojima su dati saveti za zdrav život.

Kad uvadiš domaće zadatke, možeš ceo dan da gledaš televiziju ili igraš igrice na tabletu.

Zube peri pastom, četkicom i vodom.

Jedi puno voća i povrća i pij dosta vode.

Provodi što više vremena u zatvorenim prostorijama.

Blatiji su ravnari. Jedi ih koliko hoćeš.

Kad god možeš, idi u prirodu i vozi bicikl, šetaj se, trči.

3. Kružić ispred tvrdnji koje se odnose na selo oboj zelenom bojom, a ispred tvrdnji koje se odnose na grad - narandžastom bojom.

- Ljudi se prevoze autobusima, trolejbusima, tramvajima.
 Ljudi žive u porodičnim kućama sa velikim dvorištem.
 Na fakultetima profesori uče studente.
 Na njivama se seju pšenica i kukuruz.
 Gaje se krave, ovce, svinje. U bolnicama se leče ljudi.

4. Pročitaj pesmu i uradi zadatke.

Dedina kosa

Dedina je kosa smeđa svakim danom bila ređa.

Uz promenu tako naglu uhvatila kosa maglu.

Kada deda kapu skinе eto nama mesečine.

Dedi samo ispod nosa za ušehu raste kosa.

Miroslav Kokošar

- Zaokruži datom bojom opisni pridev koji označava:
 kakva je nekad bila dedina kosa;
 kakva je kosa s vremenom postala.
- Zaokruži tačan odgovor.
 Izraz „uhvatila kosa maglu“ znači:
 a) da se deda ošišao;
 b) da je kosa opala.
- Dopuni rečenicu.
 - Dedina glava liči na mesečinu jer je deda _____.
 - Kosa koja raste dedi ispod nosa su _____.

Procena usvojenosti čitanja:

Učenič/učeničica prepoznaje pojedina slova.	Ukupni	Ukupni
Učenič/učeničica povezuje slova u reči:	bez razumevanja pročitanog.	
Učenič/učeničica lišćitava reči i rečenice i razume pročitano.	sa razumevanjem pročitanog.	
Učenič/učeničica krase reči čita, a druge ničita. Razume pročitano.		
Učenič/učeničica čita tekst sa razumevanjem, jasno i tечно.		
Preporuka:	Potrebno je svakodnevno увежбавање читања.	
	Nastaviti sa redovnim увежбавањем читања.	
Коментар наставника:	Вежбати изражајно читање.	

На крају уџбеника налазе се **налепнице са прецизним упутствима за правилно писање сваког слова и са одговарајућом сликом**. Ученици их могу залепити у свеску како би им упутства за писање увек била при руци. То ће истовремено знатно олакшати рад учитељима.

СРПСКИ ЈЕЗИК 2

АУТОРИ: **Маја Димитријевић**
Вишња Мићић
Владимир Вукомановић Растегорац

ЧИТАНКА 136 СТРАНА
ГРАМАТИКА 76 СТРАНА
ЛАТИНИЦА 96 СТРАНА
РАДНА СВЕСКА 35+53 СТРАНЕ

2. РАЗРЕД

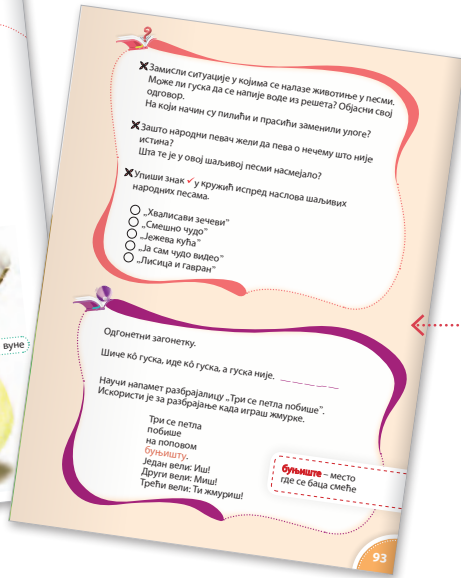
2. КОМПЛЕТ

- ✓ **Аутори су професори предмета Методика књижевности и језика**, а рецензенти учитељи практичари или универзитетски професори са педагошких факултета.
- ✓ Визуелна и дизајнерска решења су убедљива и атрактивна, а илустрације сугестивне, сликовите, динамичне и примерене узрасту.

- Нов концепт у учењу граматике и латинице
- Фантастични јунаци
- Бајколика прича
- Ученик је активни учесник

Књижевни појмови су објашњени тако што се инсистира на разумевању заснованом на интерпретацији текста и доследно је поштован принцип научности, уз сва неопходна прилагођавања узрасту ученика.

Разграната тумачења, упућивање на Радну свеску, различити задаци затвореног или отвореног типа који су део интерпретативног поступка, **корелација са другим предметима**, разумљива и јасна формулација задатака прилагођених узрасту.

Концептуално нов начин учења граматике кроз забаву и авантуристичку причу типа романа дружине.

Интерактивна прича у којој **ученик-читалац има активну улогу**: он помаже ликовима решавајући разноврсне задатке и тако стиче знања због којих граматика за њега престаје да буде велика непознаница.

Мемо-картице, ребуси, мапе знања, стваралачка радионица, истраживачки задаци, занимљивости из енциклопедија и књига, задаци за допуњавање, повезивање, креативни и корелативни задаци, задаци игроликог типа, сликоприче за учење латиничког текста...

Слова су оживљена илустрацијама, које су ту да олакшају разумевање одлика графема и да предупреду типичне грешке у учењу другог писма.

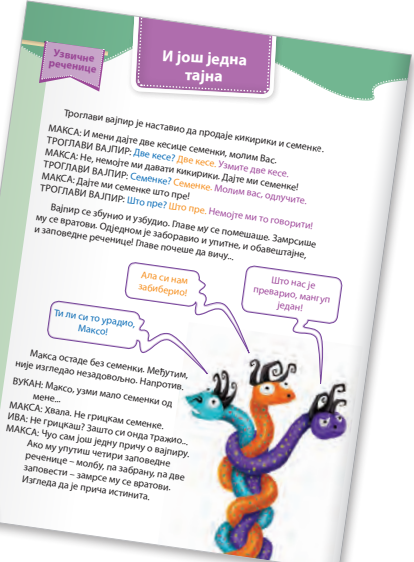

Заставице обавештавају ученике о томе шта ће научити из приче.

Стрелицама су означени детаљи на илустрацијама, важне речи у причи којима се упућује на задатке или друга места у уџбенику.

На љубичастој позадини истакнуте су дефиниције и важна језичка правила која треба упамтити.

МАТЕМАТИКА

АУТОРКЕ: **Нела Малиновић-Јовановић**
Јелена Малиновић

ПРВИ ДЕО 80 СТРАНА

ДРУГИ ДЕО 78 СТРАНА

2. РАЗРЕД

- ✓ **Учбеник радног карактера** подељен је на два дела, за прво и друго полугодиште.
- ✓ Полазећи од добро осмишљених примера из реалног окружења, од искуства и предзнања ученика, учбеник пружа **мноштво идеја** за **извођење наставе**.
- ✓ Богато илустрованим примерима, забавним активностима, истраживањем и применом математике у животним ситуацијама, подстиче се **активно учење** и **развијање функционалних знања**.
- ✓ Учбеник садржи **велики број задатака** – како у лекцијама, тако и на крају сваке теме.
- ✓ Садржаји су у потпуности **примерени узрасту ученика**, реченице су јасне и сажете, а нови термини су уочљиво означени и објашњени.

ГЕОМЕТРИЈА (први део)

Научићемо:

- да разликујемо и обележавамо праву, полуправу и дуж
- да разликујемо отворене и затворене изломљене линије
- да графички надовезујемо дужи и
- да одређујемо дужину изломљене линије и обим геометријских фигура.

Вовбаћемо:

- да цртамо праву, полуправу, дуж и изломљену линију
- да користимо графичко надовезивање дужи да бисмо одредили дужину изломљене линије
- да израчунавамо дужину изломљене линије и обим геометријских фигура.

На почетку сваке области дат је **кратак увод у садржаје поглавља**.

Врапци у улози водича означавају делове тематских целина: нове наставне јединице, вежбања и пројектне задатке.

Графички издвојени уводни примери подсећају ученике на оно што су већ научили и мотивишу их да усвоје нова знања.

ОДУЗИМАЊЕ ЈЕДНОЦИФРНОГ ОД ДВОЦИФРНОГ БРОЈА (34 - 7)

Да се подсетимо:

- како смо одузимали једноцифрени број од двоцифреног броја у скупу бројева до 20
 $13 - 5 = 13 - (3 + 2) = (13 - 3) - 2 = 10 - 2 = 8$
- како смо одузимали једноцифрени број од десетица
 $40 - 6 = (30 + 10) - 6 = 30 + (10 - 6) = 30 + 4 = 34$

Ова знања ће нам помоћи да одузимамо једноцифрене бројеве од двоцифрених бројева у скупу бројева до 100.

Неда и њен деда су засадили 34 шаргарепе у башти. Када су шаргарепе порасле, зека је доскакутао из оближње шуме и узео 7 шаргарепа. Колико је шаргарепа остало у башти?

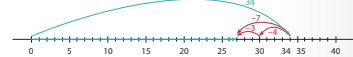
Од броја 34 одузели смо број 7 на следећи начин:

$$34 - 7 = 34 - (4 + 3) = (34 - 4) - 3 = 30 - 3 = 27$$

растављамо умањилац и одузимамо збир од броја

Одговор: _____

На бројевној правој то изгледа овако:

1. Израчунај поступно.

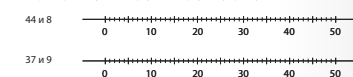
$$43 - 9 = 43 - (3 + 6) = (43 - 3) - ______ = ______$$

$$61 - 8 = 61 - (______ + ______) = (______ - ______) - ______ = ______$$

$$75 - 6 = ______$$

$$83 - 7 = ______$$

2. Одреди разлику датих бројева на бројевној правој.

3. Помози Мили, Опњену и Жельку да се врате кући. Израчунај и добијеш број куће у којој станује свако од њих. Обележи путеве њиховог кретања до куће различитим бојама.

4. Остоја треба да надува 65 балона за рођенданску журку. До сада је надувао 9. Колико још балона треба да надува Остоја?

Рачунај: _____

Одговор: _____

ЗДРУЖИВАЊЕ САБИРАКА, САБИРАЊЕ ТРИ САБИРАКА

Да се подсетимо својства о здруживању сабирака које смо учили у скупу бројева до 10!

$(5 + 2) + 3 = \underline{\quad}$ $5 + (2 + 3) = \underline{\quad}$
 $(1 + 4) + 3 = \underline{\quad} + (\underline{\quad} + \underline{\quad})$

За здруживање сабирака користили смо заграде.

И да проверимо да ли ово својство важи и за остале бројеве до 100.

Петар је за прославу рођендана купио 32 црвена, 22 зелена и 5 жутих балона. Колико је укупно балона купио Петар?

Број Петрових балона рачунаћемо на два начина.

1. сабирак 2. сабирак

Први начин: $(32 + 22) + 5 = \underline{\quad}$

1. сабирак 2. сабирак

Други начин: $32 + (22 + 5) = \underline{\quad}$

Одговор: $\underline{\quad}$

Сабирке смо здруживали на различите начине. Да ли је збир остао исти?

Мноштво илустрованих примера из дечјег искуства и окружења

додатно подстиче интересовање ученика и доприноси лакшем усвајању нових садржаја.

На посебним страницама за истраживање под називом *Математика око нас*, кроз **пројектне задатке** развија се интересовање за математику и указује на њену примену у разним ситуацијама.

Истраживачки задаци и предлози за групне активности стимулишу развој како кључних међупредметних вештина и компетенција тако и сарадње у раду.

МАТЕМАТИКА ОКО НАС: ОД СИМЕТРИЈЕ ДО ПОЗОРНИЦЕ

Задатак за групни рад: Јапанска реч *оригами* означава савијање папира. Поделите се у 3 до 4 групе. Направите фигуре животиња симетричног облика савијањем папира без коришћења лепка и маказа.

Потребан материјал: папир у боји и штапић.

1. део задатка: Направите оригами фигуре животиња

На интернету уз приступо одраслих и у њиховом о организми пронађите и направите симетричне фигуре неких животиња савијањем папира. Папир обично треба да буде квадратног облика. Затим на добијену фигуру залепите штапић. Можете их украсити или обојити.

Ево два примера:

2. део задатка: Осмислите драмски текст Свака група треба да осмисли драмски текст у којем ће главни ликови бити животиње од папира.

3. део задатка: Изведите луткарску представу Направите позорницу у одељењу. Свака група нека изведе луткарску представу са животињама на основу драмског текста који је осмислила.

Открили смо симетричне фигуре од папира, маштали смо и стварали.

Све области садрже странице за вежбање са **разноврсним типовима задатака** за систематизацију знања.

Предвиђен је простор за решавање свих задатака у уџбенику, без упућивања на рад у свесци.

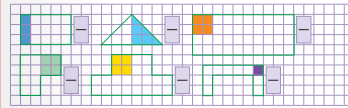

ВЕЖБАЊЕ

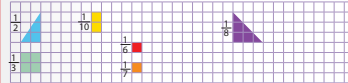
1. Обој део фигуре који представља дати разломак.

2. Напиши на цртици разломак који представља обојени део фигуре.

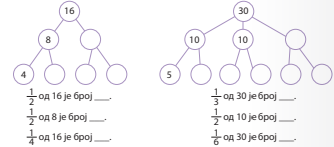
3. Доцртај на квадратној мрежи део који недостаје да би добио/добила фигуру која представља целину.

4. Половину од укупног броја цветова на слици обој плавом, четвртину жутом, а остину црвеном бојом, тако да цветови буду једнобојни.

5. Упиши у математичко дрво бројеве који недостају и допуни реченице.

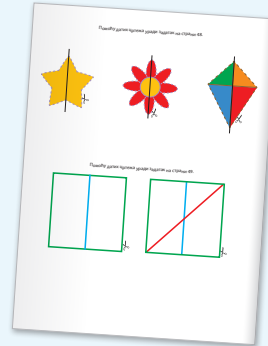
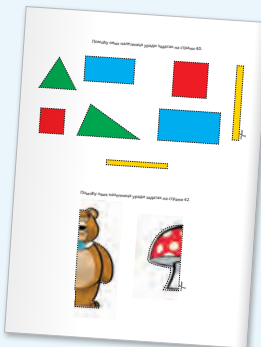
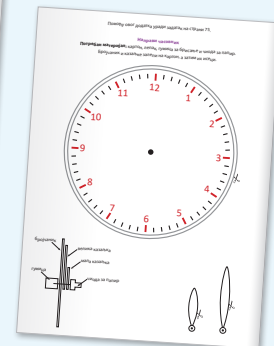
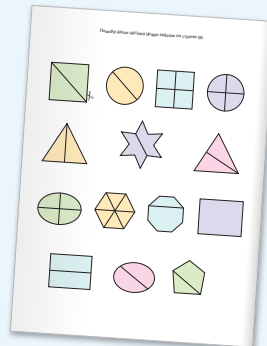
6. Филип, Максим, Урош, Лена и Миљана правили су фигурице од пластелина. Од укупно 36 фигурица које су направиле, Филип је направио $\frac{1}{3}$, Максим $\frac{1}{4}$, Урош $\frac{1}{5}$, а Лена $\frac{1}{6}$. Остале фигурице направила је Миљана. Ко је направио колико фигурица?

Филип: _____ Максим: _____
Урош: _____ Лена: _____
Миљана: _____

Прикажи на графikonу помоћу стубића број фигурица које је направио свако од њих, као што је започето.

Прилози за активности на часу

МАТЕМАТИКА

ПРВИ ДЕО 72 СТРАНЕ

ДРУГИ ДЕО 70 СТРАНА

АУТОРКЕ: **Нела Малиновић-Јовановић**
Јелена Малиновић

2. РАЗРЕД

- ✓ **Radna sveska** концепцијски прати садржаје у уџбенику и подељена је на два дела.
- ✓ Садржаји подржавају активно учење и остваривање дефинисаних исхода, подстичу групни рад и индивидуализовану наставу.
- ✓ Ново, допуњено издање садржи рубрику **Математичке авантуре**, са посебно осмишљеним додатним задацима, играма и активностима.

Radna sveska садржи **мноштво задатака** различитог типа који обухватају: **основни ниво знања, разумевање, примену знања и решавање проблема.**

МНОЖЕЊЕ РАЗЛИКЕ БРОЈЕМ

1. На свакој од 4 гране стајале су по 2 жуте птице и 1 црвена птица. Затим су црвене птице одлетеле. Колико птица је остало на гранама?

На једној грани на почетку су стајале $___ + ___ = ___$ птица.
Решење: $4 \cdot (3 - 1) = ___$ или $4 \cdot 3 - 4 \cdot 1 = ___$
На гранама је остало $___$ птица.

2. Израчунај производ датих бројева на два начина.

$4 \cdot (7 - 3) = ___$
 $4 \cdot (7 - 3) = ___$
 $10 \cdot (9 - 4) = ___$
 $10 \cdot (9 - 4) = ___$
 $(8 - 3) \cdot 5 = ___$
 $(8 - 3) \cdot 5 = ___$
 $(10 - 6) \cdot 2 = ___$
 $(10 - 6) \cdot 2 = ___$

3. Разлику бројева 8 и 4 помножи бројем 10.
Решење: $___$

4. Новак је имао 15 слиница. Када је Дејану дао 7, Дејан је имао 3 пута више од Новака. Колико слиница сада има Дејан?
Решење: $___$
Одговор: $___$

МНОЖЕЊЕ БРОЈА 3 И БРОЈЕМ 3. МНОЖЕЊЕ БРОЈА 6 И БРОЈЕМ 6

1. У једном корнету су 3 кугле слатколеда. Колико укупно кугли имају:
два корнета $___ \cdot 3 = ___$
три корнета $___ \cdot ___ = ___$
пет корнета $___ \cdot ___ = ___$

2. Једна пчела има 6 ногу. Колико ногу имају:
две пчеле $___ \cdot ___ = ___$
четири пчеле $___ \cdot ___ = ___$
шест пчела $___ \cdot ___ = ___$

3. Попуни табеле.

Први чинилац	3	6	3	6	3	Први чинилац	2	4	7	10	1
Други чинилац	6	5	7	8	9	Други чинилац	6	3	6	3	6
Производ						Производ					

4. Настави низове.
3, 6, 9, $___$, 30 60, 54, $___$, $___$, 6

5. У празна поља упиши одговарајући чинилац или производ, као што је започето. Настави да бојиш глумца.

6. Да ли је Сташа уштедела 100 динара ако у касци има 3 новчића по 2 динара, 6 новчића по 5 динара и 6 новчаница по 10 динара?
Решење: $___$
Одговор: $___$

- ▶ најлакши задаци
- ▶ мало тежи задаци
- ▶ још тежи задаци
- ▶ најтежи задаци

Птичица која вежба указује на тежину задатка.

Проверамa знања у свакој области омогућава се самовредновање и праћење напредовања ученика.

СИМЕТРИЧНЕ ФИГУРЕ

1. Доврши цртање тако да две стране са десне стране буде симетричан са делом слике са леве стране црвене линије.

2. Симетрична слова заокружи зеленом, а она која нису плавом бојом.

Слово П је симетрично.

АСЕЋХЧОБ

3. Обој црвеном бојом кружиће испод фигура које нису симетричне у односу на дату праву.

4. Помоћу датих Таџака покријте...

5. Доврши цртеж са десне стране зелене линије тако да добијеш симетричну фигуру.

6. Доврши цртање симетричних фигура.

ЗНАМ - ПРОВЕРАВАМ

1. Запиши одговарајући разломак испод датих слика.

2. Заокружи разломак који одговара обојеном делу фигуре.

3. Израчунај и упореди резултате. Упиши у одговарајући знак <, > или =.

4. Филип је имао 100 динара. За поновну новца који је имао купио је сок. Колико кошта сок? Решење: _____ Одговор: _____

5. Израчунај: $\frac{1}{10} m = ___ dm$ $\frac{1}{2} dm = ___ cm$ $\frac{1}{4} m = ___ cm$

6. У башти је процветало 40 лала. Половина су беле, четвртина црвене, а остале су жуте. Колико је жутих лала? Решење: _____ Одговор: _____

ЗНАМ - ПРОВЕРАВАМ

1. Поређај и напиши јединице за мерење времена од највеће до најмање. дан, час, година, седмица, минут, месец

2. Израчунај.

- Колико има минута у пола часа?
- Колико има месеци у две године?
- Колико има седмица у 35 дана?

3. Колико је сати на датим часовницима? Напиши на линијама испод слика.

4. У табели је дат распоред активности једног ученика другог разреда.

Време	Активност
8.00	Почетак наставе у основној школи
12.30	Завршетак наставе у основној школи
17.00	Почетак часа у музичкој школи
17.45	Завршетак часа у музичкој школи
19.00	Почетак тренинга
20.00	Завршетак тренинга

Колико је времена протекло од завршетка часова у основној школи до почетка часа у музичкој школи? _____

Колико сати је ученик провео у основној школи? _____

Колико му је остало слободног времена од завршетка часа у музичкој школи до почетка тренинга? _____

МАТЕМАТИЧКЕ ПУСТОЛОВИНЕ

Правила игара

Игре су за два играча. За играње је потребна коцкица и фигурица за сваког играча. Играчи бацају коцкицу истовремено и померају се онолико поља колико је показала коцкица. Затим одговарају на питање које се налази на пољу на коме је њихова фигурица. Уколико један од играча одговори нетачно, други играч баца коцкицу још једном и помера своју фигурицу (има један поглед више). Ако неко од играча стигне на посебно поље, поступа према упутству на том пољу. Затим поново бацају коцкицу истовремено и играју даље све док неки од играча не стигне на циљ. Победник је онај играч који први стигне на циљ. Играч може да стигне на циљ тек онда када се башњем коцкице помери тачно онолико поља колико му је потребно до циља.

Који је дан или месец?

СТАРТ	Дан после понедељка	Три дана пре 1. маја	ВРХУН СЕ ДВА ПОЉА
Петнаест дана после 27. јуна	Шест месеци после марта	ИДИ НАПРЕД ДВА ПОЉА	Четири дана пре среде
Пет месеци пре јануара	ПРЕСКОНИ БАЦАЊЕ	Осам дана после недеље	Седам пре
ЦИЉ	Два месеца пре септембра	Двадесет дана после 16. јуна	ВАС

МАТЕМАТИЧКЕ ПУСТОЛОВИНЕ

Песма у слици

Јасна је илустровала једну песму али је помешала редослед цртежа. Поређај слике тачним редоследом и сазнајеш коју је песму илустровала. Реши задатке и у кружићу изнад решења на цртежима упиши одговарајући редни број задатка. Сазнајеш редослед цртежа у песми.

- $3 \cdot 15 + 39 =$
- $72 - 6 \cdot 9 =$
- $64 : 8 + 58 =$
- $90 - 42 : 2 =$
- $52 + 48 - 33 =$
- $12 \cdot 5 : 4 =$

18

69 84 67

15 66

Коју песму је илустровала Јасна?

Радна свеска у новом издању допуњена је **атрактивним тематским задацима** за додатно увежбавање градива на крају сваке тематске целине. Рубрика је осмишљена с намером да ученици **кроз игровне активности и међупредметно повезивање** у потпуности савладају ново градиво. На овај начин знање се утврђује и продубљује.

Налепнице и додаци на картону

Постави слике математичких решења задатка на стр. 1

Постави слике математичких решења задатка на стр. 12

Допиши слике на картону и испуни на одговарајућим местима. Постави слике решења задатка на стр. 13. Група.

Постави слике математичких решења задатка на стр. 5

Постави слике математичких решења задатка на стр. 7

122 СТРАНЕ

АУТОРКА: Јелена Љубинковић

2. РАЗРЕД

1. КОМПЛЕТ

- ✓ Уцбенички комплет **Свет око нас** за други разред основне школе састоји се од уцбеника и радне свеске.
- ✓ Као и у првом разреду, ликови два дечака и две девојчице воде ученике кроз градиво. Постављајући питања, они их мотивишу да трагају за одговорима на конкретна питања.
- ✓ Поистовећујући се са ликовима, ученици могу лако да разумеју и опишу слику/текст, дођу до закључака и буду подстакнути на учење нових садржаја.
- ✓ Свака **лекција подељена је на неколико логичких целина** – основни текст и примере, питања, илустрације, слике, стрип ликове и задатке – **Групи рад** и **Рад у џару**.
- ✓ У њима се, на адекватан начин, поред задатака и активности, оставља простор за мало шира знања и информације које се односе на наставну тему.

Кретање

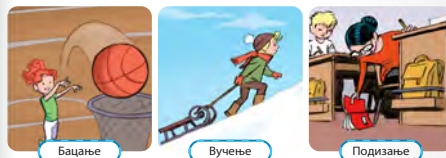
Кретање се дешава свуда око нас. Крећу се људи, животиње и предмети. Једним именом их називамо **тела**. Људи и животиње се самостално крећу. Предмете мора неко или нешто да покрене. Постоје различити **облици кретања**: ходање, трчање, скакање, пливање, летење, клизање, котрљање, пузање...

» Испричај које облике кретања запажаш на слици. У свакој реченици прецртај погрешан облик кретања да добијеш тачне тврдње.

Авион **лети/трчи**. Нина **плива/скаче**. Пас **лети/трчи**. Риба **плива/хода**.
Дечак **седи/пуже**. Ана **скаче/клизи** низ тобоган. Лопта се **котрља/плива**.

На слици са претходне стране примећујеш да је Максим гурањем покренуо лопту и она се откотрљала ка другом дечку. Поред гурања, предмете можеш покренути вучењем, бацањем и подизањем.

Бацање

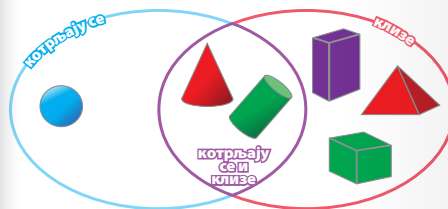
Вучење

Подизање

Када покренеш предмет, он може да се **котрља** или да **клизи**. На који начин ће се предмет кретати зависи од његовог **облика**. Предмети засљбених страна (лопта, ваљак и купа) се котрљају. Предмети са равним странама (коцка, квадар и пирамида) клизе. Предмети облика купе и ваљка могу и да клизе и да се котрљају, јер имају и обле и равне стране.

Погледајте како сам приказала на које начине предмети могу да се крећу.

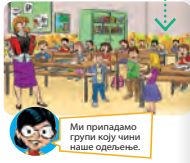

И ја припадам групи

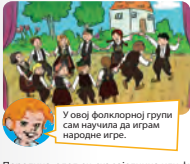
На сликама су приказане неке од група људи којима припадају Вук, Ана, Максим и Нина.

Ово је моја породица! Много волим ову групу!

Ми припадамо групи коју чини наше одељење.

У овој фолклорној групи сам научила да играм народне игре.

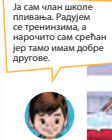
Припадам групи фудбалског тима.

Породица, одељенска заједница или фудбалски тим представљају **групе људи**. Човек током живота постаје члан различитих друштвених група. Због тога кажемо да је човек друштвено биће.

- » Наведи групе којима припадаш.
- » Како се постаје члан тих група?
- » Испричај како у њима проводиш време.
- » Како се осећаш као члан групе?

Чланови групе углавном имају иста или слична интересовања. Често се desi да неки чланови групе постану блиски пријатељи. Међутим, понекад може доћи и до неслагања између њих. Зато је веома важно да се људи у групи међусобно поштују и уважавају, као и да сарађују и помажу једни другима.

- » Испричај један пример неслагања у вашем одељењу. Како сте решили тај проблем?
- » Због чега је важно да се чланови групе договарају?
- » Објасни како разумеш народну изреку „Слога кућу гради, а неслога је раграђује“.

Ја сам члан школе пливања. Радујем се треницима, а нарочито сам срећан јер тамо имам добре другове.

Важно је да те оно чиме се бавиш чини радосним, здравим и спретним. Коју год активност да одабереш, важно је да поштујеш правила понашања. Прочитај нека од правила понашања у Вуковој школи пливања.

- На тренинг долазимо редовно и на време.
- Доносимо опрему за пливање (купкалешки и папуче).
- Преслачимо се у свлачионици.
- Пажљиво пратимо упутства тренера.
- Поштујемо остале чланове школе пливања.
- После тренинга стрпљиво чекамо родитеље за туширање.

Богато илустрован садржај омогућава лакше усвајање градива.

Задачи за групни рад су јасно назначени.

Чланови групе се договарају о **правилма понашања**, која су иста за све и треба их поштовати. Када се у групи поштују правила понашања, њени чланови се осећају прихваћено, пријатно и безбедно.

- » Наведи правила неке игре које се играју на часовима Физичког и здравственог васпитања.
- » Опиши ситуацију у којој nisi сви чланови групе поштовали правила игре и како си се тада осећао/осећала.
- » Шта се дешава у таквим случајевима?

Уколико неко не поштује правила понашања групе, мора да прихвати последице кршења правила. Последице могу бити различите. О њима се договарају чланови у оквиру групе.

Групни рад

Нека вам учитељ/учитељица помогне да се договорите о правилним понашањима у вашој учионици. Направите плакат и ставите га на видно место.

ВАЖНО!

- групе људи
- правила понашања

У уџбенику и у радној свесци **лекције које се односе на годишња доба** издвојене су од осталих и прате календарски промене у годишњим добима.

Зима

Знаш ли да не постоје две исте пакуљце?

Да... Свака пакуљца је јединствена!

Зими највише волим да се скијам на планини!

Ја више волим санкање, клизање и грдавање!

Јесен

Почела је јесен – моје омиљено годишње доба!

Волим јесен због крушака, грмља и осталих јесених плодова.

Иако пада киша, не смета ми: објем гумене чизме, обучем кабаницу и уживам напољу.

А ратарци у њивама беру кукуруз, соју и сунцокрет.

Јесен почиње 23. септембра. Првог дана јесени обданица и ноћ су једнаке дужине. Тај дан називамо **јесења равнодневица**. Након тог дана обданица је све краћа, а ноћ све дужа. Постаје хладније. Мање је сунчаних, а више тмурих и кишовитих дана. Ветар два све јаче. Због тога се топлије облачимо, носимо кишобран или кабаницу, као и обућу која је водотпорна.

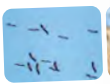
У јесен можемо уочити **промене на биљкама и животињама**. Лишће неког дрвећа мења боју, јер дрвеће почиње да га одбацује и оно пада на тло. Дрвеће чије лишће опада у јесен (липа, буква, храст, орах...) називамо **лишћарско дрвеће**. У шумама се веверица и жеж припремају за хладне зимске дане тако што прикупљају храну коју ће јести у току зиме. Животиње добијају дебље крзно, које ће их заштити од хладних зимских дана. Зато и птицама станицама расте које ће их заштити од хладних зимских дана. Зато и птицама станицама расте које ће их заштити од хладних зимских дана. Ласте, роде, чворци су птице селице. Оне се у јесен селе у топлије крајеве.

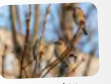
▲ Дрво у јесен.

▲ Веверица сакупља лешнике.

▲ Роде одлећу на југ.

▲ Врапци остају у нашим крајевима.

Поштујемо правила понашања у насељу

На сликама је приказано неколико ситуација у којима Вук, Нина, Максим и Ана поштују своје суграђане.

▲ Чувамо туђу имовину и отпатке бацамо на места предвиђена за то.

▲ Љубазни смо према суграђанима и помажемо онима којима је потребна помоћ.

▲ Трудимо се да поштујемо време предвиђено за одмор.

▲ Чистимо за својим кућним љубимцима кад их изведемо у шетњу.

- » Због чега је важно да отпатке бацамо на предвиђена места?
- » Зашто треба бити љубазан према суграђанима?
- » Кома ти помажеш у свом насељу? На који начин?
- » Шта радиш када је време за одмор у свом насељу?
- » Зашто треба чувати туђу имовину?
- » Зашто је важно да власници кућних љубимаца чисте за њима?

Картонски додатак

КАЛЕНДАР 2024.

Јануар	Февруар	Март	Април	Мај	Јуни	Јули	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

АУТОРКА: Јелена Љубинковић

2. РАЗРЕД

- ✓ **Радна свеска** концепцијски прати уџбеник. Свака лекција из уџбеника пропраћена је одговарајућим садржајима за вежбање и утврђивање у радној свесци.
- ✓ Задаци су **поређани логичким редоследом**. Имајући у виду узраст, преовлађују илустровани задаци који се решавају коришћењем налепница које су у прилогу радне свеске.
- ✓ Многи задаци решавају се **заокруживањем, бојењем, повезивањем** или **допуњавањем**.
- ✓ На крају сваке области дата је додатна лекција **До сада смо научили**, кроз коју ученици имају прилику да још једном провере кључне делове градива.

Разноврсни типови задатака за утврђивање и обнављање градива

Чувајмо здравље

1. Реши асоцијацију.

базен	опанке	лопта	лоптица
вода	народна ношња	шутирање	мрежа
купаћи	музика	гол	рекет

Прочитај коначно решење и напиши зашто је то важно за тебе.

2. Опиши како напољу проводиш време са другарима из краја. Које игре волите да играте?

3. Подвуци реченицу која је тачна.
Боравак у природи је важан за раст и развој деце.
Није толико битно боравити у природи.

4. Заокружи називе предмета који су ти потребни за хигијену косе.

сапун	чешаљ	шампон
течни сапун	пешкир	машница

5. Означи бројевима од 1 до 4 тачан редослед корака кад переш зубе.

Правилно трљам зубе четкицом.

Постављам пасту на четкицу.

Перем четкицу.

Испирам уста.

6. Колико често обављаш личну хигијену? Попуни табелу као што је започето.

Активност/ време	Пре подне	После подне	Увече	Једанпут недељно	Више пута недељно
Купам се.			+		+
Умивам се.					
Чешљам се.					
Перем зубе.					
Перем косу.					
Перем уши.					

7. Смисли и напиши две поруке другу/другарици који/која пуно времена проводи код куће, у затвореном простору, играјући игрице.

На крају сваке области налази се додатна лекција за проверу наученог.

До сада смо научили о себи и другима

1. Прочитај шта о себи каже Максим, затим реши задатак.

Живим са мамом и сестром у Београду. Ученик сам ИЗ Основне школе „Десанка Максимовић“. Пењам У школу наше школе. Од све слободно време сам се у школску библиотеку. Тренирам фудбал. У Овима који не поштују правила понашања, сносиће О њима се договарају

2. Допуни реченице понуђеним речима тако да оне буду тачне.

Чланови групе **правила понашања сарађују** **последнице**

Чланови група треба да се уважавају. Поштују и да У групама постоје која треба да поштују сви чланови.

3. Плавам бојом обој кружић испред реченица које описују право детета, а зеленом испред реченица које описују обавезу детета.

- Играм се у парку.
- Живим са својом породицом.
- Редовно долазим у школу.
- Лечим се када сам болестан.
- Имам потребан школски прибор на часу.
- Сређујем своју собу.

До сада смо научили о култури живљења

1. Заокружи симболе Републике Србије.

насоња застава грб
саобраћај химна

2. Допуни реченице.

Боје на застави Србије, гледано одозго надолу, су: _____ и _____

Химна Србије се зове _____

3. Повежи линијама различитих боја облике рељефа са њиховим објашњењем.

- НИЖЕ УЗВИШЕЊЕ
- ВИШЕ УЗВИШЕЊЕ
- УДУБЉЕЊЕ СА ЗАРАВЊЕНИМ ЗЕМЉИШТЕМ
- РАВНО ЗЕМЉИШТЕ
- ИЗДУЖЕНО УДУБЉЕЊЕ У ЗЕМЉИШТУ КРОЗ КОЈЕ ПРОТИЧЕ РЕКА
- РАВНИЦА
- БРИДО
- ПЛАНИНА
- ДОЛИНА
- КОТЛИНА

4. Допиши називе делова реке који недостају.

ИЗВОР _____ ТОК РЕКЕ _____

5. Напиши у пољима како смо поделили површинске воде и облике у којима се јављају.

ПОВРШИНСКЕ ВОДЕ

6. У пољима испод описа насеља упиши одговарајући број.

1 – равничарско село 2 – брдско-планинско село 3 – град

Веће насеље. Углавном има више улица и инфраструктуру. У њему можемо видети школе, музеје, фабрике, болнице, станице...

Мале насеље. Може се назвати и селом. У њему има мање улица, а у њему обично нема улица.

Мала насеља у којима људи живе у кућама. Улице дуге и широке, а куће су јавна поред куће.

Воде у насељу и околини

1. Допуни реченице.

Воде на површини земљишта називамо _____ воде.

Међу њима разликујемо _____ и _____ воде.

2. На слици означи делове речног тока. Упиши одговарајући број у кружиће.

1 – извор 2 – ток реке 3 – ушће 4 – обала

3. Шта је речно корито?

4. Испод слика напиши одговарајуће називе површинских вода. Заокружи слике на којима су приказане текуће воде.

5. Уколико је тврдња тачна, заокружи ДА. Уколико је нетачна, заокружи НЕ.

Стајаће воде испуњавају удубљења на земљишту. **ДА НЕ**

Баре и језера убрајамо у текуће воде. **ДА НЕ**

Бара је мања и плића стајаћа вода. **ДА НЕ**

Језеро је већа и дубља стајаћа вода. **ДА НЕ**

6. Шта бисмо могли поручити онима који загађују воду? Нацртај своју поруку као плакат.

Захтеви у задацима су јасни, недвосмислени, прилагођени ученицима овог узраста.

Задаци из лекција о годишњим добима јасно су означени у радној свесци.

Јесен

1. Подвуци реч која не припада низу.

понедељак уторак среда јесен четвртак петак

Због чега та реч не припада низу?

2. Обој кружић испред тачне тврдње.

Јесења равнодневница је првог дана јесени, када је обданица дужа од ноћи.

Јесења равнодневница је првог дана јесени, када су обданица и ноћ једнаке дужине.

3. На линијама испод слика напиши одговарајући број.

1 – птица солица 2 – птица стазарица

врабац ласта чворак дивља патка

4. Нацртај три јесења плода.

5. Повежи опис активности људи у јесен са називом занимања.

Бере папрати, краставац. Сече куле. Вади кромпир, лук... **Ратар**

Бере кукуруз, сунцокрет, соју на њивама. Оре земљу и на њој сеје пшеницу. **Пољар**

Бере јабуке, крушке, шљиве, грожђе... **Воћар**

6. Спој линијом слова у лавиринту, а потом добијени реч упиши у поље.

Објасни због чега се она спрема у јесен, а не у годишње доба по ком носи име.

СВЕТ ОКО НАС

148 СТРАНА

АУТОРКЕ: Драгана Златић
Марија Вујовић

2. КОМПЛЕТ

2. РАЗРЕД

- ✓ Уцбеник је оријентисан ка овладавању функционалним знањима, ставовима и вештинама код ученика. **Подстиче активно учење.**
- ✓ Налози су разноврсни, јасни, искуствено блиски ученицима и **усмерени ка директно прописаним исходима.**
- ✓ Уцбеник подстиче развијање способности посматрања, уочавања, анализирања, закључивања, логичког мишљења и практичне примене знања.
- ✓ Начин обраде градива је такав да се креће од познатог, мотивационог појма, затим ученици изводе закључак на основу тога што су учили.
- ✓ Повезују садржаје у оквиру предмета *Свет око нас*, али и других предмета, што даје одличну **основу за тематско планирање и пројектну наставу.**

РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ

Значај биљака и животиња за човека

Облик рељефа у насељу и околини

Које су заједничке особине живих бића

Воде у насељу и околини

Како човек утиче на природу

Коју улогу имају делови тела живих бића

Заједничке особине живих бића

Хајде да се подсетимо!
Жива бића или живу природу чине
и _____

Закружи фотографије на којима су приказана жива бића.

Погледај фотографије и испричај на које начине жива бића долазе на свет.

Биљке ницу из семена. Човек и многе животиње рађају живе младунце. Младунци неких животиња излежу се из јаја.

Уводна питања и задаци подстичу активно учење у савладавању градива.

Кроз уцбеник ученике воде дечји ликови Маја и Бошко.

На најавним странама поглавља ученици се упућују у теме лекција.

За столом се понашај пристојно и правилно користи прибор за јело.

Погледај фотографије. Заокружи оне на којима су приказани одрасли и деца који се пристојно понашају за столом.

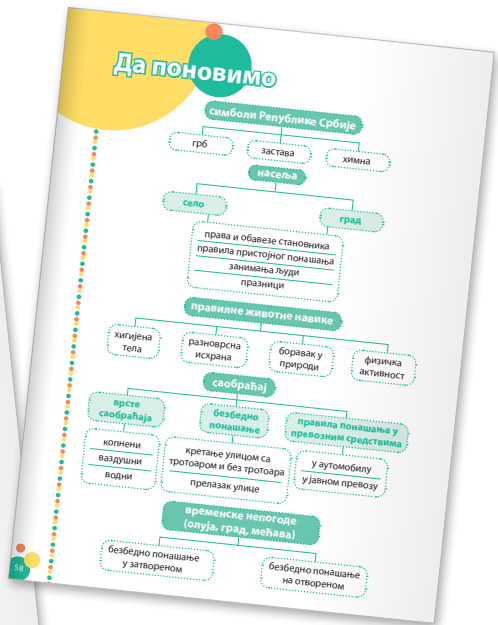
За столом треба да се понашају пристојно и да **правилно користе прибор за јело**. Не треба да причаш пуним устима и да мљакаш. Руке и уста треба да бришеш убрисом или салветом, а не рукавом. Ако ти се нека храна не свиђа, то немој да кажеш гласно за столом.

Из старих часописа ископите сличице здраве хране. Залепите их на картонски тавир. Упоредиће своје тавице. Чаји је оброк најздравији?

1. Размисли и објасни шта је правилна исхрана.
2. Колико оброка дневно треба да имаш? Наброј их.
3. Искрцај како се ти понашава за столом када јеш.
4. Како разумеш пословицу: Здравље на уста улази?

 правилна исхрана • намирнице • оброци
 правилно коришћење прибора за јело

Помоћу **важних појмова на крају сваког поглавља** ученици могу лако да понове све што су научили.

Кључне речи јасно поручују шта је важно у свакој лекцији.

Афирмишу се различите методе учења и учење кроз различите облике рада.

Додаци у уџбенику – за стицање здравих животних навика.

Пажљиво погледај приказане часовете. Размисли и кажи које време показују.

Када велика казаљка обиђе цео круг, протекне 60 минута или један сат, а када пређе растојање између два броја, знаш да је прошло 5 минута. Велика казаљка обиђе круг бројчаника 24 пута у току дана.

Када мала казаљка пређе растојање између два броја, знаш да је прошао један сат. Мала казаљка обиђе круг бројчаника два пута у току дана.

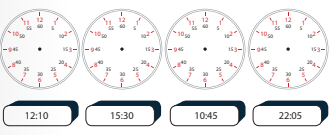
Друга врста часоветика време показује само помоћу бројева (дигитални часоветици). Први број означава сате, а други минуте.

Дан чини обданица (светли део) и ноћ (тамни део). Дан почиње у поноћ. Када прође 12 сати, прошао је прва половина дана и тада је подне. Када прође још 12 сати, дан се завршава и тада је поново поноћ.

Испод сваког часоветика напиши време које показује.

Дати су бројчаници на часоветима. Нацртај казаљке тако да на часовету буде приказано време наведено испод слике.

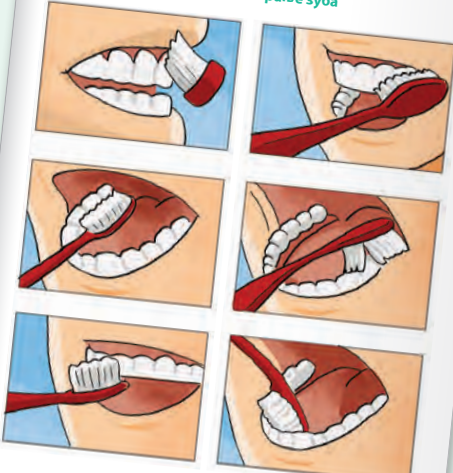
12:10 15:30 10:45 22:05

Правило је да у школу долазимо на време. Да би се припремио/припремила за час, потребно је да дођеш бар 15 минута раније.

Напиши шта треба да урадиш када дођеш у школу да би се припремио/припремила за часове.

Упутство за прање зуба

Ученици се упућују на **постојећа знања** и стичу **нова на примерима из свакодневног живота**, истраживањем и експериментом.

СВЕТ ОКО НАС

100 СТРАНА

АУТОРКЕ: Марија Вујовић
Драгана Златић

2. РАЗРЕД

2. КОМПЛЕТ

- ✓ **Радна свеска** доноси разноврсне задатке за утврђивање градива за сваку лекцију из уџбеника.
- ✓ Задаци су **поређани по тежини**, од лакших и једноставнијих ка тежим и сложенијим.
- ✓ Велики број **фотографија и илустрација** помаже у решавању задатака.
- ✓ На крају сваке тематске целине дат је **тест** за утврђивање и проверу знања.
- ✓ Радећи задатке, ученици утврђују стечена знања применљива у свакодневном животу.

За сваку лекцију из уџбеника пажљиво су осмишљени **одговарајући задаци** за утврђивање градива.

РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ

Значај биљака за човека

1. На линији испод фотографија напиши зашто су биљке значајне за човека.

2. Који део биљке људи користе у исхрани?
У табели обој поље одговарајућом бојом.

	Вишња	Пасуљ	Карфиол	Купус	Парадајз	Шаргарена	Лубеница
Корен							
Стабло							
Лист							
Цвет							
Плод							
Семе							

РАЗНОВРСНОСТ ПРИРОДЕ

3. Обој шоље у којима су написани називи лековитих биљака од којих се прави чај.

НАНА

ЉУБИЧИЦА

КЕСТЕН

КАМИЛИЦА

4. Нацртај и напиши називе украсних биљака које се гаје у:

кући

дворишту

4. Зашто у градовима постоје паркови?

Научено градиво ученици ће утврдити кроз занимљиве **задатке различитих типова**: напиши, обој, допуни реченице, нацртај, повежи, попуни табелу, реши укрштеницу, загонетку, осмосмерку.

ЧОВЕК СТВАРА
ЧОВЕК СТВАРА

Да проверимо

- Ако је на фотографији приказано занимање којим се људи баве у селу, кружић обој **зеленом** бојом. Ако је приказано занимање којим се људи баве у граду, кружић обој **црвеном** бојом. Ако је приказано занимање којим могу да се баве и људи у граду и људи у селу, кружић обој **плавом** бојом.

На линији поред редног броја слике напиши како ови људи, обављајући свој посао, помажу другим људима.

 - _____
 - _____
 - _____
- Напиши од којих још материјала могу да се направе предмети на слици.

 - _____
 - _____
 - _____
- За сваки предмет напиши који су материјали коришћени за његово прављење. Објасни зашто су коришћени баш ти материјали.

- Ако је тврдња тачна, заокружи ДА. Ако је тврдња нетачна, заокружи НЕ.

Точкови на аутомобилу су направљени од метала.	ДА НЕ
Свећа је направљена од пластелина.	ДА НЕ
Џемпер се прави од вуне.	ДА НЕ
Шерпе се праве од пластике.	ДА НЕ
Чизме се праве од гуме.	ДА НЕ
- Напиши по три назива предмета који могу да се:

савију: _____

истегну: _____

сабију: _____
- Шта је рециклажа? _____
- Којим редоследом се одвија рециклажа? Упиши у кружић одговарајући број 1, 2, 3 или 4.

Од рециклираног материјала се праве нови предмети.	☐
Отпад се разврстава у контејнере одговарајућих боја.	☐
Отпад се прерађује и добија се нови материјал.	☐
Отпад се одвози у фабрике за рециклажу.	☐

За сваку лекцију из уџбеника пажљиво су осмишљени **одговарајући задаци** за утврђивање градива.

КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА
КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА

Извор здравља = здрава храна

- Зеленом бојом заокружи намирнице које треба често да једеш. Црвеном бојом заокружи намирнице које треба умерено да једеш.

- Допуни реченице понуђеним речима тако да оне буду тачне.

намирнице
разноврсна и здрава
оброка

Да бих био/била здрав/здрава потребна ми је _____ исхрана.

Житарице, воће, поврће и месо су _____

Добро би било да једемо више мањих _____ на дан.
- Научи како правилно да поставиш сто. Уз тањир нацртај на одговарајућем месту кашику, виљушку, нож, салвету и чашу.

- Поделите се у четири групе. Свака група треба да осмисли здраву храну за један од следећих оброка: доручак, ручак, ужина и вечера. На часу Ликовне културе обликујте од пластелина намирнице. Од картона направите тањире. Представите свој рад осталим групама.

Правилне животне навике

- Заокружи предмете који су ти потребни за одржавање хигијене.

- Бошко и Маја брину о својој хигијени. На линији поред слике напиши када треба да перемо зубе, руке и тело. Зашто је то важно?

- На линијама напиши реченице тако да описују правилне навике.

Зубе перем сваки други дан.

Умивам се само суботом.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

АУТОРКА: Маја Обрадовић

92 СТРАНЕ

2. РАЗРЕД

- ✓ Уцбеник **Музичка култура 2** конципиран је тако да се обезбеди **прожимање и садејство свих наставних области**.
- ✓ **Музички појмови** се поступно уводе и један на други надовезују.
- ✓ **Смернице и налози** у уцбенику развијају слушне и репродуктивне компоненте музичности, богатог емоционалног доживљаја музике, развоја естетског осећаја за музичку форму и музичко стваралаштво.
- ✓ Лекције су у **корелацији са свакодневним животом, окружењем и појавама**, како би ученици лакше усвојили ново градиво.
- ✓ Први пут у уцбенику музичке културе ученик се упознаје са **јединственим системом обележавања звучних особина**, који их на врло једноставан, практичан и посредан начин уводи у будући процес музичког описмењавања. Ова **методичка иновација** доприноси развоју музичког мишљења и осећаја за музички простор.

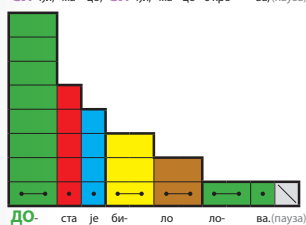
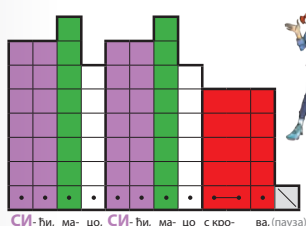
Кроз све лекције ученике воде Јована и Василије. Они помажу ученицима у **стицању музичких знања и вештина, подстићу их на размишљање и стваралаштво.**

МАЦА И КУЦА

Да ли су ови тонови високи или дубоки?

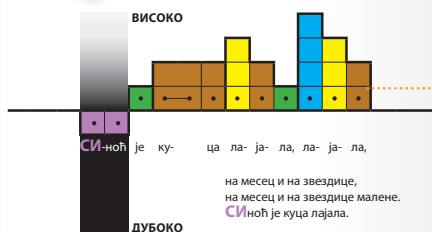
38
39

„Сићи, мацо“ (одломак)
Текст и музика: Мирјана Живковић

40
41

„Синоћ је куца лајала“
Текст и музика: Зорислава Васиљевић

Одреди врсту и висину гласова који певају следећу песму.

42

„Јуца и куца“
Текст: Јован Јовановић Змај
Музика: Александар Кораћ

У уцбенику је доследно спроведена **иновација у графичком начину обележавања тонских особина**. То ће знатно олакшати процес музичког описмењавања ученика и створити добру базу за будуће правилно читање и разумевање нотних записа.

94 СТРАНЕ

ЛИКОВНА КУЛТУРА

АУТОРИ: **Милена Стојановић Стошић,**
Душан Стошић

2. РАЗРЕД

- ✓ Уџбеник **Ликовна култура 2** својим концептом и применом у настави омогућује развијање стваралачког мишљења код ученика, као и формирање естетичких критеријума кроз практични рад.
- ✓ Оспособљава ученике за комуникацију и гради позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
- ✓ Усмерен је на опште циљеве и исходе образовања и васпитања: развија свест о значају очувања животне средине, развија компетенције за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се непрекидно мења, развија међупредметне компетенције, свест о себи, стваралачке способности и критичко мишљење.
- ✓ Подстиче способност ученика за тимски рад и способност самовредновања.
- ✓ Уџбеник садржи налепнице за извођење практичног рада **Ја сам куџиос**.

Креативни задаци за примену нових знања кроз игру и групни рад.

Непознати појмови богате речник.

Упутство за извођење **ЛИКОВНОГ ЗАДАТКА** и предложени материјали за рад.

МАЛИ ИСТРАЖИВАЧИ - ЗАДАЦИ ЗА ГРУПНИ РАД

1. задаци

Подносите по три групе. Задатак се зове **ТИКАЊЕ ЗА ОБЛИКОМ**. Прва група треба да припреми врећу са великим листовима папира, друга да припреми врећу са мањим листовима папира, а трећа да припреми врећу са мањим листовима папира и различитим материјалима (клат, камен, дрво, папир, слаткише и слично) који ће бити коришћени за израду објеката.

Ученици извршавају сва три задатка на папиру и разговарају о њима са наставником и другима. До краја часа свако од њих извршава свој задатак.

Погледајте примере испод.

ИНИЦИЈАЛИ

Погледајте неке од великих објеката израде Милана Ерића и покушајте да направите њихове копије. Опште име њихових објеката на шта ће подсећати?

NJ	K
G	M
R	O

НОВЕ РЕЧНИЦЕ

Иницијале - почетни слогови речи. Често се користе у књижевности и уметности.

Таблице иницијала су почетни слогови речи. Често се користе у књижевности и уметности.

Ево неких занимљивих примера иницијала.

Дети радови, иницијале

ЗАДАТАК: Папуљак у змијиној шупци

Замисли папуљак који живи у змијиној шупци! И папуљак и змија су плод твоје маште! Ника папуљак буде једнобојан, а замарана чаробна шупка ника буде вишебојна.

МАТЕРИЈАЛ ЗА РАД: темере, четкачи, палета, посуда за воду, лист из блока

Погледај како је уметник Пол Кле од геометријских облика насликао градове, и како су твоји вршњаци направили роботе од колаж папирца.

▲ Пол Кле, Земља и сунце ▲ Пол Кле, Црвени балон

▲ Дети радови, Робот

О УМЕТНИКУ: Пол Кле

Као дечак, Пол Кле је волео музику и свирао је виолину. Али љубав према сликарству је превагдала и Пол Кле је постао чувени сликар, иако је мислио да се то никада неће догодити. Његова чувена реченица је: Црвље је линија која је дошла у свет!

ЦЕЛИНА И ДЕО

Дрвена дела који недостају. Први задатак сврха да дођу до своје намене.

Погледај примере испод. Од којих материјала су ове скулптуре? Како су делови од којих су направљене повезани у целину?

▲ Душан Петровић, Без наслова ▲ Дејан Савић, Крби

Можемо рећи да су уметници направили скулптуре повезивањем више делова у целину. Прва скулптура је направљена од дрвета, а друга од метала.

Делови скулптуре од дрвета повезани су лепљењем, а делови скулптуре од метала скупљени су заваривањем.

Шта мислиш, како су повезани делови на овима децијим радовима?

▲ Дети радови

Занимљивости о уметнику откривају деци интересантне догађаје из живота чувених сликара.

Подстицајна питања и тврдње уводе ученике у наставну јединицу.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

АУТОРКА: **Славица Младеновић Ивановић**

2. РАЗРЕД

- ✓ Обрађене су све теме које су предвиђене Програмом наставе и учења за други разред.
- ✓ Задаци су постављени од најједноставнијих, а затим се усложњавају.
- ✓ Заступљене су међупредметне корелације тако да велики број задатака може да се ради и на часовима других предмета, као и у продуженом боравку.

- ✓ **Ликовница за други разред** основне школе представља књигу са ликовним задацима. Ови радни материјали обухватају све што је ученицима потребно на часовима ликовне културе у другом разреду и није потребно да купују блок, колаж папир и друге материјале.
- ✓ Књига садржи **ликовне задатке, папире за бојење, сецкање, склапање, лепљење и креативно стварање.**

Пажљиво осмишљени задаци и теме за сваки час.

ОД ПРИРОДНОГ ОБЛИКА ДО УКРАСА

Материјали и прибор

- 4-5 облутака (каменчића облик ивица)
- водене боје
- тачна четкица
- старе новине

Задатак

Пронађи у свом окружењу неколико облутака (каменчића облик ивица). Осликај их воденим бојама по жељи. Можеш сликати кућице, животиње, биљке... Радни простор заштити старим новинама. Све облутке можеш осликати и сличним мотивима различитих величина. Ако желиш да боја на облутку буде трајнија и сјајнија, премажи га безбојним лаком за нокте.

1. Припреми простор за рад и прибор. Уколико су каменчићи прљави, опери их и осуши.

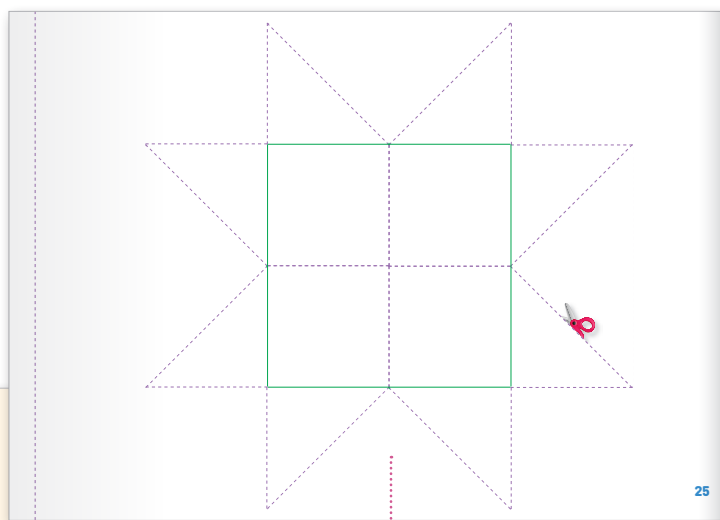
2. Четкицом сликај на облутку прво веће површине.

3. Када се боја осуши, додај четкицом детаље које желиш.

4. Поређај облутке и направи изложбу.

Материјали који су потребни ученику за решавање датих задатака.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ 1-4

АУТОРИ: **Гордана Рацков**
Арпад Пастор

ДИГИТАЛНИ СВЕТ 1 102 СТРАНЕ
ДИГИТАЛНИ СВЕТ 2 92 СТРАНЕ
ДИГИТАЛНИ СВЕТ 3 116 СТРАНА
ДИГИТАЛНИ СВЕТ 4 122 СТРАНЕ

2. РАЗРЕД

- ✓ Уџбеници *Дијигиталној свеи* од 1. до 4. разреда прате Програм наставе и учења и представљају основу за усвајање знања из области информатике и рачунарства. Садрже три поглавља – *Дијигитално друштво*, *Безбедно коришћење дијигиталних уређаја* и *Алиоришамски начин размишљања*.
- ✓ На веома занимљив начин ученици усвајају градиво о дигиталном друштву, дигиталним уређајима, безбедном коришћењу дигиталних уређаја, интернету, безбедном претраживању интернета, као и о програмима *Ворд*, *Пејнџ*, *Скреч*.
- ✓ Уџбеник *Дијигитални свеи 1* освојио је награду **Најбољи европски уџбеник** (*Best European Learning Material Awards – BELMA*) за први разред основне школе у 2021. години.
- ✓ Новину у 4. разреду чине адекватно осмишљени пројекти који повезују досадашња знања ученика из предмета *Дијигитални свеи*.
- ✓ Ови пројекти осмишљени су као предлози за ученике и учитеље у којима би ученици кроз различите активности проверавали и утврђивали своја знања из претходних разреда. Тако ће ученици моћи да направе квиз знања о Србији у *Скречу*, да у *Пејнџу* нацртају заставу Србије, да провере знања о именицама, о томе како су разумели прочитан текст у *Ворду*, да праве анимације о биљном свету...
- ✓ У оквиру трећег поглавља, *Алиоришамски начин размишљања*, ученици проширију своја знања о програмирању, уче се да решавају математичке задатке у *Скречу*, али и да програмирају једноставне игре у *Скречу*.

Кључне речи показују шта је најважније у свакој лекцији.

ПОДЕБЉАН ТЕКСТ

КЉУЧНЕ РЕЧИ

- Ворд
- уређивање текста

Решајте:

3 - Р Д

Како се зове програм за обраду текста на рачунару?

Како се зове програм за уређивање текста на рачунару помоћу програма Ворд (Word)?

ПОДСЕТНИК

За куцање текста на рачунару веома је важна **тастатура**. Користите је да унесете текст, али и да задвојно користите рачунару.

Програм за обраду текста покретна тако што притиснете левијим тастером миша дугме **Сарађуј** на радној површини рачунара, куцајући латиничним писмом речи **Word** и притиснувши левијим тастером миша икону **Word**. На почетку празне листе можете применити уграђену линију која треперећи по **курсор**. Курсор представља место унутрашњег текста, и то десно од њега. Прет него што унесете текст, треба да одaberете писмо на ком ћете куцати, **SRP (латиница)** или **SRP (ћирилица)**.

Када покренете програм, одмах се појављује **Сарађуј** (или **Word**), у виду текстуалне датотеке. Када завршите унос текста, поново сакуцајте свој рад и затворите програм.

- Шта примећујете у тексту **Word**? Које речи су подебљане?
- Зашто су баш ове речи подебљане?
- Шта су аутори текста желели да постигну подебљивањем тих речи?

Свака лекција **почиње питањима и задацима** који уводе ученике у тему која се обрађује.

Подсетник садржи кратак осврт на градиво из претходних разреда.

Сад знам налази се на крају сваке лекције. Садржи издвојена кратка објашњења која ученици треба да усвоје.

ИСКОШЕН ТЕКСТ

КЉУЧНЕ РЕЧИ

- Ворд
- уређивање текста

Виде, кад да припремимо текст за позоришну комедију.

Добро. Користите алат за објашњење текста у Ворду, подебљавање и обједино део текста.

Питању учитељице да ми покаже како да искошам текст.

Искошени текст користио кад желимо да истакнемо неке појмове или реченице у тексту. У случају позоришног комада, дискалтирају се означене као искошени текст. Учитељица је објаснила Ветулу како да искоши реч или део текста.

САЗНАЈ ВИШЕ

Дискалтирање су кратке напомене писане у драмском тексту којима се објашњава појединачне или укупне напомене и поступке ликовима. Напомене су упућене на заграда и искошеним словима. Глумци овај текст читају, али га не изговарају.

Питања помажу ученицима да провере своје знање из лекције.

Вежбај – садржи активности и задатке које ученици могу урадити код куће или на часу.

ОБНАВЉАЛИЦА

ПОДНАВЉАЊЕ ГРАФИЧКИХ ПИТАЊА

- Блок-наредба **Испитати** се користи како би лико цртао по позоришном и току цртања. Објод ову оварујте поље:
 - ТАЧНО
 - НЕТАЧНО
- Објод срце код оних блок-наредби који се користе притиском цртања у **Срећу**.
 - ТАЧНО
 - НЕТАЧНО
- Покрените **Срећу** и подесите програм на српски језик. Постави мању у крајње левој позоришном имену везану на **Сарађуј** проширивање под називом **Сарађуј**. Редослед блок-наредби приказан је на слици.
 - Шта се дешава са трагом који црта маца?
 - До којег депа позоришнице слике маца на крају програма?
 - Колико треба да буде понављање како би маца стигла на крају позоришнице?
 - Пробај да мењаш вредности у блок-наредби понављања како би добили различите верзије цртежа.

Сарађуј програм на радној површини рачунара под називом **Лични подаци** и латиница **Срећу**.

Након неколико лекција и на крају сваке тематске целине налази се **Обнављалица**, која садржи задатке за рад и проверу знања.

ОБОЈЕН ТЕКСТ

У позоришном комаду употребу означене различитим бојама како би се глумци лакше снашли док читају. У самом тексту, другом бојом су издвојене и непознате речи.

САД ЗНАМ

Обједино текст позоришног комада желимо да истакнемо неке појмове или реченице у тексту. Овај не чита текст одмах види различите и лакше разумем прочитано.

ПИТАЊА

- У којим ситуацијама искористио текст у Ворду?
- Обједино поступак бојења текста у Ворду.

ВЕЖБАЈ

Покрените Ворд, отворите текстуалну датотеку на радној површини рачунара под називом **Лични подаци** и отворите заштићени текст. Назовите подебљавање. Објод ову оварујте лико бојама: **лево и десно** – **зелено**; **адреса** – **зелено**; **датум рођења** – **плаво**; **број телефона** – **наранџасто**; **назив школе** – **љубичасто**. На крају сакуцајте текст и затворите Ворд.

Лични подаци – вежба

Вулкан Вулкановић
Наша улица 27
10. Фебруар 2013.
0662/222-222
ОШ „Свети Сава“

ЗАДАЦИ

- Закружи икону која представља промену боје текста.

На посебно означеним странама налазе се **пројектни задаци** које ће ученици радити у групама. На овај начин провежбаће садржаје из овог и из осталих предмета.

БЕЗБЕДНО НА ИНТЕРНЕТУ

КЉУЧНЕ РЕЧИ

- пројектни задаток
- дигитални материјали

Које емџиконе и иконе користите особе које више дигитално наставе? Закружи их.

Прва фаза – увод у пројекат

Тема пројекта: Стоп дигиталном насиљу

Циљ пројекта: Адекватно реаговати на непријатељне дигиталне садржаје и непријатељну комуникацију. Упознавање са свим могућим средствима приватне и јавне комуникације које могу да се додес када користимо интернет, комуницирамо на интернету, претражујемо податке, учимо, евидирамо се или се забављамо.

Опис задатка: У програму за цртање **Paint** направите натписе са правилима за безбедно остављање личних података у дигиталној околици. Написе затим анимирајте у **Срећу**. Подесите се градиво из претходних разреда шта све представља дигитално насиље и како реаговати на одговарајући начин и направите плакат у програму **Paint**. На крају претражите интернет и у Ворду направите реченик појмова са одговарајућим сликама у вези са безбедношћу на интернету.

Свака група треба да драматизује различите ситуације давања личних података или дигиталног насиља на интернету ситуације у којима дајемо личне податке, у којима не смејемо да дамо личне податке, наставе укључују (лице у лицу), дигитално насиље, решаваче насиља.

Закржните се договорити како ћете представити пројекат, а затим направите план активности.

БЕЗБЕДНО НА ИНТЕРНЕТУ

ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТОК

- Организација рада
- Формирање група
- Задаци за групе
- Пројектне активности по групама

Формирање група

Према договору са учитељице/наставнице сваку групу чине троје или четворо ученика. У зависности од броја ученика у одељењу, сваки задатак ће радити по једна или две групе.

Задаци за групе

- Група: **Лични подаци**
- Група: **Дигитално насиље**
- Група: **Реченик појмова**

Пројектне активности по групама

- Група: **Израда плаката и анимације за представљање заштите личних података**

Подобљивање шта све спада у личне податке

Проналажење правила у вези са давањем личних података

Израда текстуалних натписа у вези са заштитом личних података у програму **Paint**

Израда плаката у програму **Paint**

Израда плаката у програму **Paint** и анимације у **Срећу**

- Група: **Израда плаката за спречавање дигиталног насиља у програму Paint**

Проналажење правила за спречавање дигиталног насиља

Проналажење слика које илустрирају дигитално насиље на интернету

Осмишљавање и израда плаката

Израда слике која представља плакат у више варијанти

Израда и штампање различитих верзија плаката

- Група: **Израда реченика појмова везаних за интернет у Ворду**

Осмишљавање и израда филтера

Претрага интернета за непознатим појмовима и сликама које их илустрирају

Израда и штампање завршене верзије филтера

Чланови сваке групе се припремају да кроз драматизацију представе ситуације давања личних података или дигиталног насиља на интернету.

ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТОК

ТРЕЋА ФАЗА – ПРЕЗЕНТОВАЊЕ ПРОЈЕКТА

Презентацију можете организирати на више начина:

- у одељењу: сазвати групу представља свој део пројекта;
- договорити се са ученицима нижих разреда да им представите пројекат;
- родитељима на родитељском састанку;
- може бити постављена на школној веб-сајту, Фејсбуку, Инстаграму, блоги и сл.

Радове у програму **Paint** и **Word**, као и фотографије писца, можете одштампати и направити изложбу у учионици или холу школе.

ЧЕТВРТА ФАЗА – ВРЕДНОВАЊЕ ПРОЈЕКТА

ПРОЈЕКТНА АКТИВНОСТ	ОЦЕНА ПРОЈЕКТА ОД СТРАНЕ УЧЕНИКА	😊	😐	😞
1. Израда/израда сам плаката за бању „Ружно лице“ уз учитељице/учитељску помоћ.				
2. Израда/израда сам анимацију лета маке патке уз учитељице/учитељску помоћ.				
3. Претраживање/претраживање сам интернет уз учитељице/учитељску помоћ.				
4. Написано/написано сам документ у Ворду уз учитељице/учитељску помоћ.				
5. Задвојно/задвојно сам презентационо бању „Ружно лице“.				
6. Сарађивање/сарађивање сам са свим члановима групе.				
7. Заједно смо се договорили о задатку.				
8. Пажљиво сам слушао/слушала идеје другара из групе.				
9. Другари су пажљиво слушали моје идеје.				

ЗАНИМЉИВОСТ

Танграм је једна од најстаријих и најпознатих облика слика. Постави се од седам геометријских облика, од којих се слика слике различитих облика.

Посети сајт и покушај да сложити предложене фигуре bit.ly/DSTangram.

Садржаји који могу представљати неку врсту додатног знања и занимљивости јасно су означени у уџбенику кроз **Сазнај више** и **Занимљивости**.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

АУТОРКА: **Виолета Радвановић**

88 СТРАНА

1. РАЗРЕД

- ✓ Нови уцбеник **Ликовне културе за први разред** својим садржајем и дидактичком апаратуром доприноси стицању знања кроз дијалог и **активно учествовање у наставном процесу**. Уместо директног преношења знања, инсистира се на **развоју визуелне писмености и креативних потенцијала** ученика.
- ✓ Уцбеник је изазован и подстиче промишљање и **спонтано сазнавање**. Ученици полазе од личног искуства и наводе се на самостално уочавање одређених проблема у природи и окружењу, а касније и у ликовним делима. Постављањем отворених питања која захтевају вишеструке одговоре подстиче се уважавање различитих перспектива и виђења.
- ✓ Пажљиво одабране фотографије, илустрације и други видови визуелизације изузетно високог квалитета чине овај уцбеник веома привлачним. Целокупан илустративни материјал уклопљен је у **модеран дизајн**.
- ✓ Кроз бројне примере ученици се наводе да изграде позитиван однос према својој и културној баштини других народа.
- ✓ Уцбеник садржи креативне и инспиративне **задатке** који су **изводљиви и проверени у пракси**, а предложене технике и материјали су разноврсни. Развија код ученика осећај самосталног раста и задовољства постигнутим.
- ✓ За ученике са посебним склоностима и интересовањима, пружени су занимљиви **садржаји за проширивање знања и додатни задаци**.
- ✓ Ауторкин циљ био је да охрабри наставнике да примењују различите технике и методе рада кроз које ће ученици развити креативно и **стваралачко мишљење и естетске критеријуме**.

Уводна питања у лекцији помажу ученицима да повежу претходна знања и искуства са новим садржајем.

Јасно су истакнути **важни појмови**.

Постани одличан посматрач облика

➤ **ОБЛИЦИ** су ствара око нас; неки су **ПРИРОДНИ**, а неке је створио **ЧОВЕК**.
Погледај фотографије. Који су облици из природе, а које је створио човек?

➤ Неки облици су **ПРАВИЛНИ**, а неки **НЕПРАВИЛНИ**.
■ Заскруджи правилне облике плаваим бојама, а неправилне зеленим.

Уметник ствара, спаја и распоредjuje облике.
По чему се разликују ове две слике? Којим су облицима на њима?

▲ Винсент ван Гог, Маслињиди ▲ Пит Мондријан, Стучиј композиција 2

Са облицима на слици већ смо се упознали. Круг, квадрат и троугао су основни облици.

ЛИКОВНИ ЗАДАТАК: Град
Покушај да у овој мрежи нацрташ град користећи само кругове, квадрате и троуглове. Можеш цртати дрвеним бојама.

КАКВА ЈЕ ОВО УМЕТНОСТ?
Пит Кле је уметник који је сликао користећи квадрате, правоугаоне, троуглове и кругове. Погледај његову слику: можда добијеш идеју да нешто нацрташ или направиш.

▲ Пит Кле, Замка и сунце

Решавајући разнолике **ЛИКОВНЕ ЗАДАТКЕ**, ученици се охрабрују да самостално истражују изражајне могућности различитих ликовних материјала и техника.

Једнобојно и шарено

Пред тобом је материјал за хаљину твоје маме или друге драге особе. Распиши се какве шаре на одређеној се више допалају. Воли ли више **ЈЕДНОБОЈНЕ** или **ШАРЕНЕ** цвелоуе?

ЛИКОВНИ ЗАДАТАК: Хаљина / Кишобран
Ради на листу блока Бр. 4. Користи дрвене бојице, фломастере или уљани ластел. Одабири задатак који ти се више допада.

- Нацртај једнобојну или шарену хаљину за маму или другу драгу особу.
- Нацртај једнобојан или шарени кишобран.

Мекo и тврдо

ИГРА: Црнoбнa торбa
Играј са паром из клупе. Потребна вам је врећчица или непровидна кеса у коју ћете ставити неколико ситних предмета: каменчиће, орахе, вулицу, сушњер, кору од дрвета, јабуку, рукавицу... Нека твој пар додиром открије заговетни предмет. Питай да ли је предмет мек или тврди. Замените улоге.

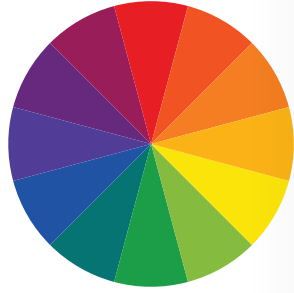
На чему ова деца седе?
Зашто зими носимо мекани шал око врата?
Зашто је намештај направљен од тврдог материјала?

МЕКАНО **ТВРДО**

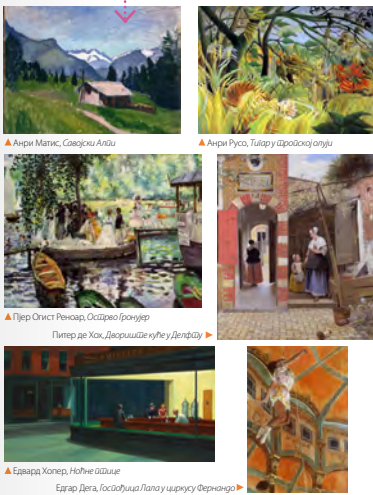

ИГРА: Шарени круг
Играј у пару са другом из клупе. Потребан вам је један штапић. Закури и убоди негде у кругу. Отвори очи и погледај на којој боји се зауставио штапић. Реци на шта те та боја подсећа. Играјте наизменично.

Кроз бројне примере уметничких дела и подстицајне налоге ученици ће „изоштрити“ своја чула за критичко посматрање.

Уметници често приказују простор на сликама. Погледај наредне слике. Каква је простор приказан? На којој слици уочаваш и отворен и затворен простор?

▲ Анри Матис, Савојски Алпи ▲ Анри Руссо, Талору Сбројатој олуји
▲ Пјер Огист Реноар, Освајко бронзер Питер де Хок-Даворшисте куће у Делфтцу
▲ Едвард Хопер, Нотне ошале Едгар Дега, Посебница Лалолу шаркусу Фернандо

ЛИКОВНИ ЗАДАТАК: Плажа
Потребни су ти блок Бр. 4, темпере и прибор за сликање. Замисли да се налазиш на плажи. Како је море: мекно или убурило? Шта све видиш када погледаш око себе? Насликај то.

ЛИКОВНИ ЗАДАТАК: Остава
Потребни су ти блок Бр. 4, фломастери и прибор за цртање. Нацртај оставу. Сети се шта се остави чува. Који предмети ту могу да стоје? Зашто је тако?

КАКВА ЈЕ ОВО УМЕТНОСТ?
Јапански уметник Кацучика Хокусхи насликао је 36 погледа на планину Фуки. Одакле он гледа на планину? Шта је занимљиво на овој слици?

▲ Кацучика Хокусхи, Велики Ошало код Канзаве

АКО ЖЕЛИШ, МОЖЕШ ВИШЕ!
Припреми папир. Нацртај поглед на планину. Која планина се налази близу места у којем живиш?

Рубрика **Ако желиш, можеш више!** садржи додатне задатке за ученике који су заинтересовани да истражују и развијају своје креативне потенцијале.

Посебно осмишљене **ИГРОВНЕ АКТИВНОСТИ** подстичу интересовање и креативно размишљање.

Одељак **Каква је ово уметност?** заокружује наставну јединицу занимљивостима и необичним примерима уметничких дела, који мотивишу ученике на креативност и стваралаштво.

Научено се проверава задацима за **СИСТЕМАТИЗАЦИЈУ** кроз стваралачки рад.

НАУЧИЛИ СМО

■ Изабери задатке које ћеш радити на наредним часовима и обнови научно.

Порука у боци
Потребни су ти комад папира за паковање, фломастери и једна пластична флаша. Исцртај ивице папира на коме ћеш штапић. Сада замисли да си на пустином острву. Треба да пошаљеш поруку некоем да те спасе. Нацртај малу како да дођу до тебе и напиши кратку поруку. Када завршиш, уротај малу и убаци је у флашу. Поруку у боци дај лаву из колуе.

Стрип
Узми папир, графитну оловку (фломастер) и лешир. Нацртај 4-5 правоугоника различитих величина. Нацртај стрип. Нека главни ликови буду твој друг или другарица и та. У оближње магацин о чему разговарате док спававате свет.

Биоскоп
Потребне су ти темпере или водене боје и већи папир. Насликај себе у биоскопу. На платну је твој омиљени цртани филм. Можда имаш 3Д наочаре, козице и друштво.

Мајица
Потребни су ти једна бела мајица, темпере или водене бојице. Украси мајицу бојама и шарама. Можеш и изрезати облик мајице од папира, а потом осликати шаре по својој жељи.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

АУТОРИ: **Јелена Љубинковић**
Винко Ковачевић
Љубиша Нешић

ПРВИ ДЕО 116 СТРАНА
ДРУГИ ДЕО 116 СТРАНА

4. РАЗРЕД

- ✓ **Уцбеник** је савремено конципиран, радног је карактера и састоји се од два дела.
- ✓ У **првом делу** обрађују се садржаји тема *Географске одлике Републике Србије, Природне одлике Републике Србије, Друштвене одлике Републике Србије, Природни ресурси и Човек.*
- ✓ **Други део** обухвата лекције из тема *Материјали и њихова својства* и *Прошлости Србије.*
- ✓ Садржај уцбеника **подстиче разумевање и уочавање међусобне повезаности појава и процеса.**
- ✓ Огледи који се налазе у уцбенику **прилагођени су узрасту и природи предмета** и подстичу на истраживање појава и процеса око нас.
- ✓ На крају сваке области постоји *Провера знања* која садржи задатке **различитих нивоа сложености.**

Уводне илустрације као почетна мотивација у лекцијама олакшавају усвајање градива.

Србија у 14. и 15. веку

Син краља Милутина био је Стефан Дечански.

Манастир Високи Дечани се налази испод Проклетија, у Метохији.

Двадесетих година 14. века краља Милутина на престолу наследио његов син, краљ Стефан Дечански. Он је саградио манастир Високи Дечани на Косову и Метохији.

Након Стефана Дечанског, на власт ступа његов син Душан. За време владавине краља Душана Србија је достигла врхунац државне моћи. Он је себе прогласио за цара Срба и Грца 1346. године. Цар Душан је водио освајачке ратове, проширивши територију тако да је она излазила на три мора: Јадранско, Јонско и Егејско. По Душановом налогу, написан је први српски закон (Законик) који је садржао права и обавезе свих становника његовог царства. Због успеха које је остварио, касније је у народу назван Душан Силин. Данас се његови посмртни остаци налазе у Цркви Светог Марка, у Београду.

▲ Краљ Стефан Дечански ▲ Цар Душан Силин ▲ Црква Светог Марка ▲ Душанов законик

Након смрти цара Душана распа је власт обласних господара. Допузило је до sukoba међу великашима и владарима одређених територија. Душанов наследник, цар Урош, који је у том тренутку имао само деветнаест година, није успео да сачува јединство царства. Због тога је у народној традицији остао упамћен као Урош Нејак.

▲ Цар Урош

▲ Србија у време цара Душана, приказ територије

Занимљивост

Поједини владари из династије Немањић додали су испред личног имена име Стефан, као титулу и почасно име. Име Стефан је настало од грчке речи *стефанос* (Στέφανος), што значи круна, венац, час. Модел круне урађен по узору на круну цара Душана чува се у Историјском музеју Србије.

Док је у Србији владао цар Урош, у Азији је Турска војма ојачала и створила јаку и многобројну војску. Настало је Османско царство. Турци су били врло успешни у освајању територија. Тако су половином 14. века дошли до Балканског полуострва и до српске државе. Цар Урош није имао наследнике, а заједно с њим почео је да влада и краљ Вукашин Мрњачевић. У првој бици српске и турске војске на **реци Марици 1371. године** погинуо је краљ Вукашин. Наследио га је син Марко Мрњачевић, у народу упамћен као Марко Краљевић.

Занимљивости које се односе на садржај јасно су истакнуте.

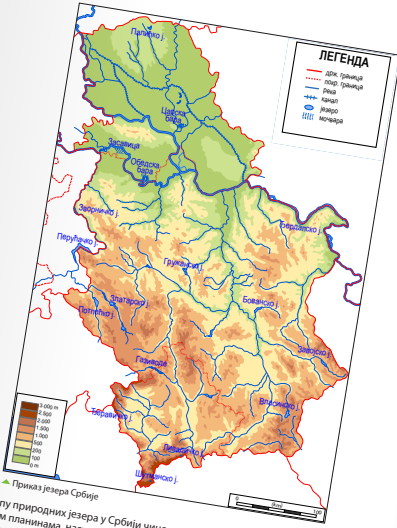
Биљни и животињски свет Републике Србије

Погледај слике. На њима су приказане различите биљне и животињске врсте. Многе од њих помињали смо у претходним разредима. За сваку напиши назив.

и живе различите врсте биљака и животиња. Већину њих можемо наћи у деловима наше земље. Природне животиње заједнице настале су на овим подручјима. Неке од њих укључују ливаде, пашињаке, шуме, реке, брве и језера.

Колико животиња и биљака насељавају реке, а које шуме? Зашто наше земље богате високим травама и зељастим биљкама. Од којих дрвета се добијају различите врсте дрвета. Које врсте дрвета расту на надморским висинама. Које врсте дрвета расту на надморским висинама. Које врсте дрвета расту на надморским висинама.

Трећу групу природних језера у Србији чине, по величини, мала језера. То су језера на високим планинама, настала радом леда, па се зову **ледничка језера**. Због свог изгледа, у народу су позната као „горске очи“. Највише их има на Шар-планинама и на Ливадишко, Јажиначко и друга.

Истражи – огледи којима ученици савладавају како да формулишу истраживачка питања и претпоставке, да их провере и изведу закључак. У лекцији су јасно истакнути у посебној рубрици.

Питања и задаци помоћу којих ученици проверавају научно.

Уџбеник обилује **илустрацијама, фотографијама и приказима** који су у функцији учења, усвајања и бољег разумевања садржаја.

Научили смо – на крају сваке лекције налази се кратак преглед садржаја.

Занимљивост
 Да ли знаш да се запаљена пиротехничка средства (прскалице, петарде и ватромет) веома тешко гасе јер за сагоревање не користе кисеоник из ваздуха? Пиротехничка средства су смешев различитих материјала. Међу њима се налази и кисеоник, који је потребан приликом сагоревања.

Кључне речи
 • настањак пожара
 • гашење пожара

Научили смо
 • Пожар у природи настаје услед удара грома или непажљивог руковања запаљивим материјалима.
 • У кући, пожар изазивају неисправне електричне инсталације или мик, својом непажњом.
 • У аутомобилима пожари настају услед неисправних електричних инсталација.
 • Пожар се гаси ако се уклони запаљиви материјал, извор топлоте или спречи допак кисеоника.

Питања и задаци

- Зашто не треба отварати прозоре ако се у кући десило пожара?
- Како разумеш пословицу: „Ватра је добар slugа а лош господар“?
- Присети се па повежи бројеве телефона и одговарајуће хитне службе.

192	полиција
193	хитна помоћ
194	ватрогасци

На крају сваког поглавља се налазе додатне **провере знања**.

Наредни напади аустроугарске војске појачани су немачком и бугарском војском, а десетиле су се већ у јесен 1915. године. Српска војска није хтела да се преда надмоћнијем непријатељу. Донесена је одлука о повлачењу према Југу, на Солун, где се налазио део савезничких трупа. Због напона Бугара с бока, српска војска је морала да се повуче преко албанских планина. Многи српски војници су умрли од глади, мрза и велике хладноће током тог преназа. Ово повлачење је названо **Албанска голгота**.

Истражи
 На два комада пластелина или глине забодите паличнице, као на слици. На једном паличницу нека буду удаљена по центиметар, а на другом треба да буду много ближе, али тако да се не додирнују. Упали крајња паличница и посматрај шта се дешава.

Овај оглед смеш да изведеш само уз помоћ и надзор одрасле особе!

Она која су удаљена по 1 cm неће се запалити. Зашто?

Паличница која су близу једно другом кад запалиш крајње паличнице, и остала се пале једно за другим.

Паличнице које гори је извор топлоте. Ако је суседно паличнице довољно близу, оно ће се загрејати и запалити. Уколико је пак суседно паличнице далеко, неће се довољно загрејати па се неће ни запалити.

Да би дошло до паљења, тепло мора да се загреје до **температуре паљења**.

Материјали се пале када се загреју до **температуре паљења**.

Провера знања

- Заокружи оно што спада у природне ресурсе.

ШУМЕ	ЗЕМЉИШТЕ	НАСЕЉА	МИНЕРАЛНЕ СИРОВИНЕ	ВОДЕ
------	----------	--------	--------------------	------
- Како делимо природне ресурсе према трајању? Попуни одговарајућа поља.

ПРИРОДНИ РЕСУРСИ	
_____	_____
- У табели су наведени природни ресурси. У поље поред обновљивог природног ресурса упиши знак +, а поред необновљивог ресурса упиши знак -.

нафта	+
енергија Сунца	
шуме	
ветар	
угаљ	
вода	
природни гас	
- Који извори енергије загађују животну средину док их човек користи?

МАТЕМАТИКА

АУТОРКЕ: Нела Малиновић-Јовановић

УЏБЕНИК 1. ДЕО 98 СТРАНА
УЏБЕНИК 2. ДЕО 108 СТРАНА
РАДНА СВЕСКА 1. ДЕО 98 СТРАНА
РАДНА СВЕСКА 2. ДЕО 90 СТРАНА

4. РАЗРЕД

Ослушкујући потребе и сугестије корисника, припремили смо **ново прерађено издање** уџбеничког комплекта за четврти разред.

- ✓ Уџбеник радног карактера функционално је **подељен на два дела**.
- ✓ **Измењен је садржај појединих наставних јединица**.
- ✓ Део задатака је прилагођен или замењен мање захтевним, тако да уџбеник **садржи више задатака средњег нивоа сложености**.
- ✓ На појединим странама **повећан је простор за уписивање или цртање решења**.
- ✓ На страницама предвиђеним за увежбавање и систематизацију уведене су **ознаке за тежину задатка**, које омогућавају јасну процену нивоа достигнућа и праћење напретка ученика.

Радна свеска за четврти разред такође је измењена у складу са сугестијама учитеља.

- ✓ Велики број примера је **прилагођен и поједностављен** тако да их већина ученика може решити самостално.
- ✓ Додато је **више задатака средњег нивоа сложености**, који подстичу различите мисаоне операције.
- ✓ Простор предвиђен за рад на задацима на многим страницама је повећан, чиме је ученицима олакшано уписивање решења или цртање.
- ✓ Додатно су илустровани поједини примери.

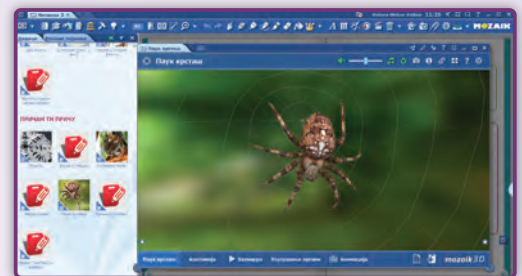
Дигитални уџбеници ВУЛКАН Е-ЗНАЊА у потпуности прате захтеве данашњих генерација ученика и савременог образовања. **ВУЛКАН Е-ЗНАЊЕ** је најсавременија платформа, настала у сарадњи са компанијом **MOZAIK EDUCATION**.

Може да се користи/активира на **интерактивној табли, на рачунару или таблету, у школи и код куће.**

Пружа јединствену подршку ученицима и наставницима. Коришћење платформе ВУЛКАН Е-ЗНАЊЕ чини учење пријатнијим и ефикаснијим.

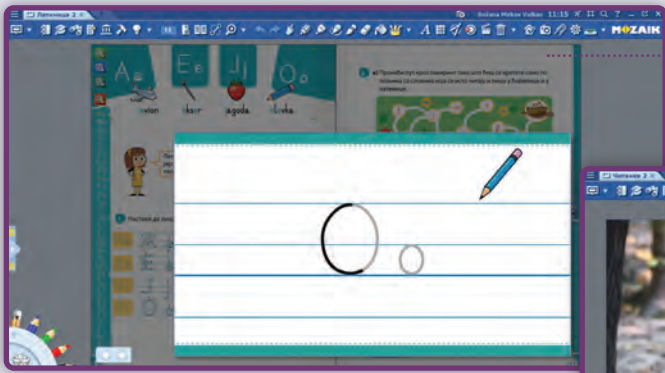
У нашој галерији пронаћи ћете:

- ✓ **више од 1.200 3Д анимација, преко 900 видео и аудио записа, фотографија** и других различитих мултимедијалних садржаја;
- ✓ **тестове за проверу знања** за сваку лекцију;
- ✓ **110 интерактивних тематских алата и игара** који утичу на развијање различитих когнитивних вештина.

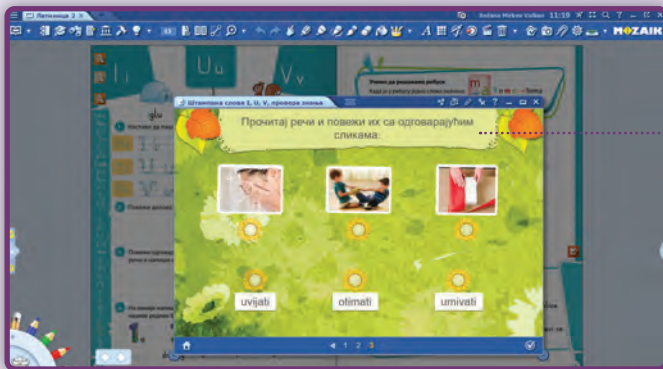
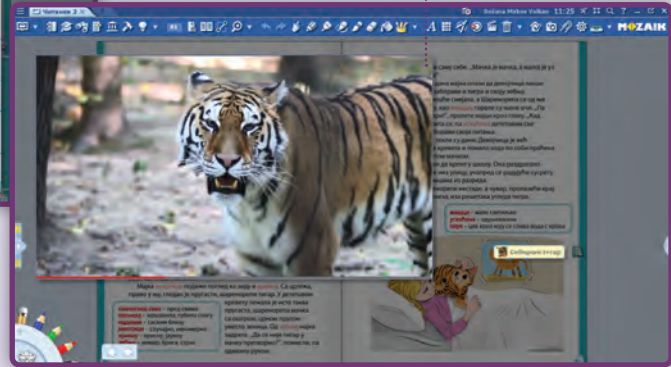

3Д анимације помоћи ће ученицима да лакше савладају градиво и визуелно им приближите различите појаве, објекте, изуме, жива бића...

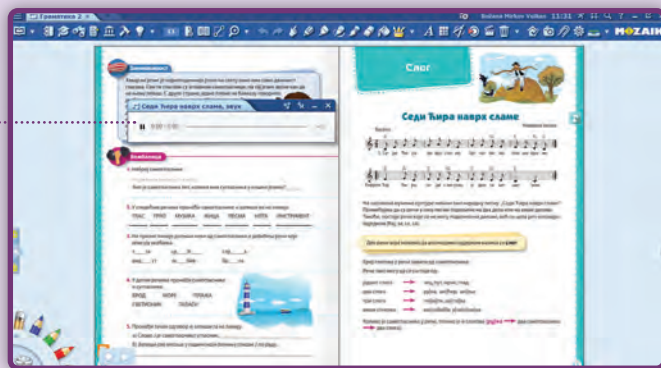

Видео-записи приказују правилно писање свих латиничких слова и допуњавају знања ученика из различитих области.

Стечено знање из српског језика могуће је проверити и помоћу **многбројних интерактивних тестова**.

Аудио-записи омогућају динамичну корелацију између предмета.

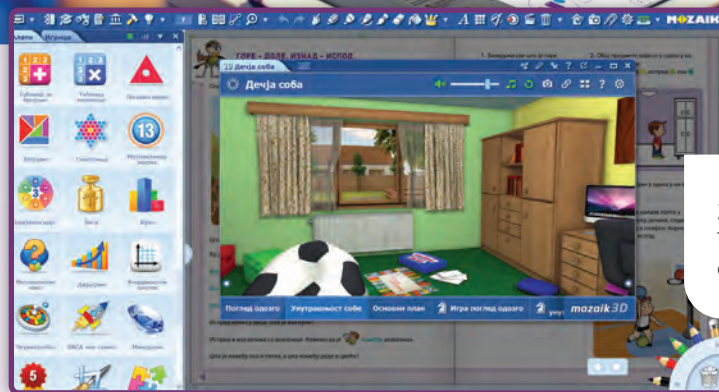

Алатка **Временска машина** у различитим приказима представља познате људе и историјске личности широм света.

МАТЕМАТИКА 2

ДИГИТАЛНИ УЏБЕНИЦИ ВУЛКАН Е-ЗНАЊЕ

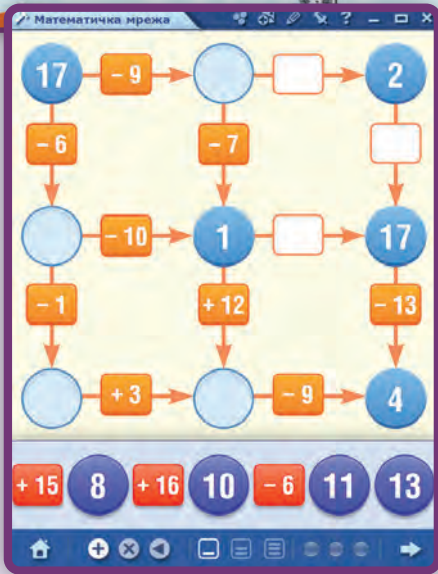
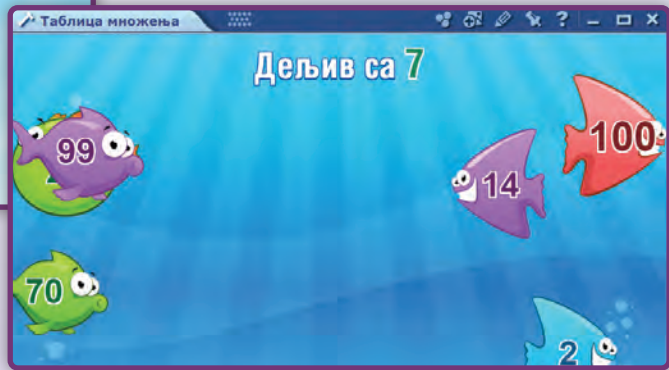
ЗД анимације помоћи ће ученицима да лакше савладају градиво.

Наши дигитални уџбеници садрже **тестове, квизове и провере знања за сваки предмет**. Сви задаци **припремљени су наменски за дигиталне уџбенике** и разликују се од провера знања у штампаним уџбеницима.

Уколико желите, веома лако можете **креирати сопствене тестове**, примерене узрасту и нивоу знања ученика. Могуће је додати тестове или презентације у сâм уџбеник и користити их у настави.

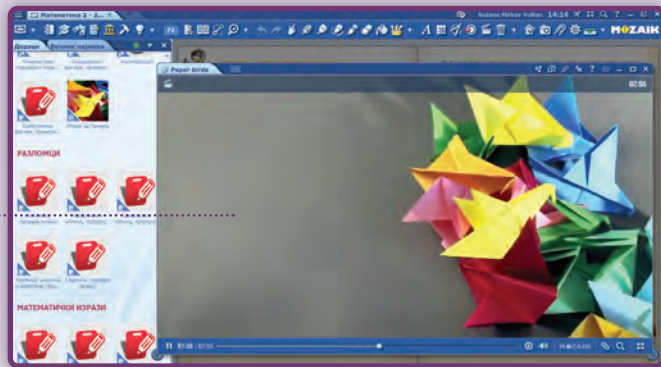
Постоје **различити типови тестова** – модел вишеструког избора, повезивања, допуњавања, укрштенице, утврђивање правилног распореда, проналажење на мапи...

У тестове и квизове можете додати фотографије, цртеже, аудио и видео записе из наше галерије, са интернета или са свог рачунара.

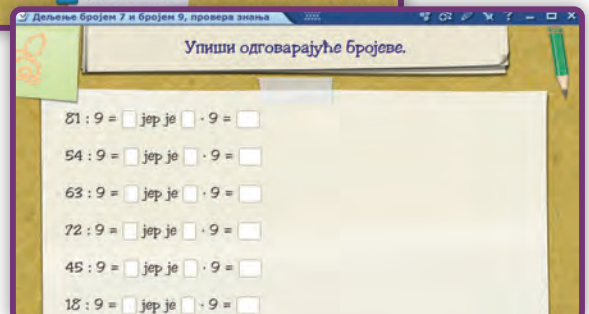
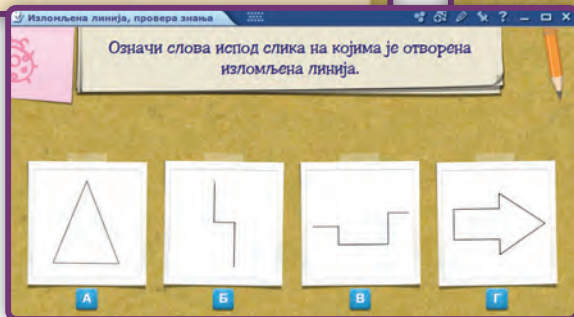
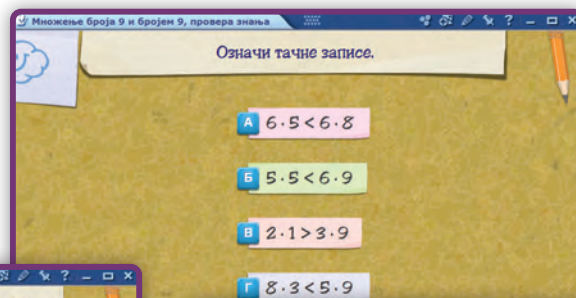
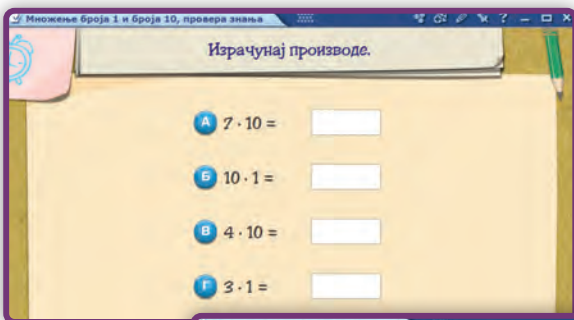

→ Сечено знање из математике могуће је проверити и помоћу **многбројних едукативних игрица**.

Видео-записи приказују \leftarrow правилно писање бројева и илуструју основни текст.

Ученици помоћу бројних интерактивних задатака проверавају своје знање.

СВЕТ ОКО НАС 2

ДИГИТАЛНИ УЏБЕНИЦИ ВУЛКАН Е-ЗНАЊЕ

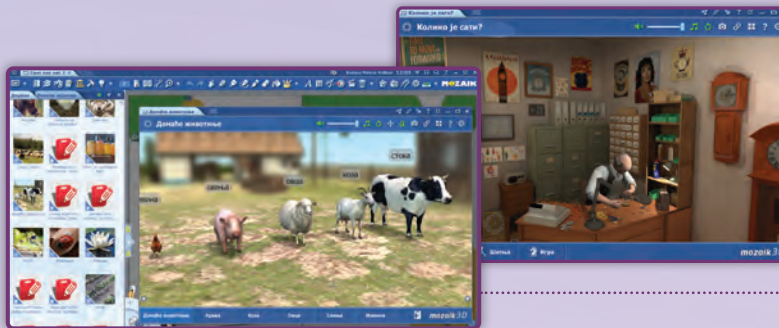
Обогатите наставне материјале које свакодневно користите у настави!

Дајемо вам **могућност да креирате сопствене презентације** и обогатите их 3Д моделима, образовним видео-записима фотографијама и вежбама из наше богате медијатеке или из ваших докумената.

Помоћу анимираних шаблона направите добро организоване **свеске** и **занимљиве презентације**. Распоред садржаја на страници свеске, као и величину фотографија, можете мењати према својим потребама.

Образовна платформа **Вулкан е-знање**

омогућава једноставно коришћење *PDF* докумената. Брзо и лако направите **анимиране презентације и вежбе**.

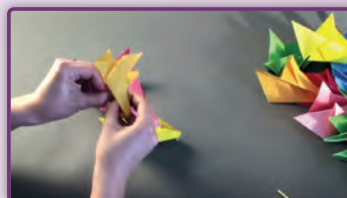
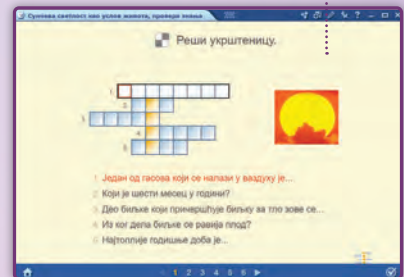
Занимљиве интерактивне 3Д анимације помажу при усвајању важних појава и процеса који се обрађују у оквиру предмета Свет око нас.

Решавајући интерактивне задатке и тестове, ученици добијају повратну информацију да ли су тачно урадили задатак, као и резултат теста.

Креирајте своје свеске и презентације за сваки предмет користећи богату галерију слика, видео и аудио записа, 3Д анимација.

Фотографије и видео-записи прате садржаје већине наставних јединица.

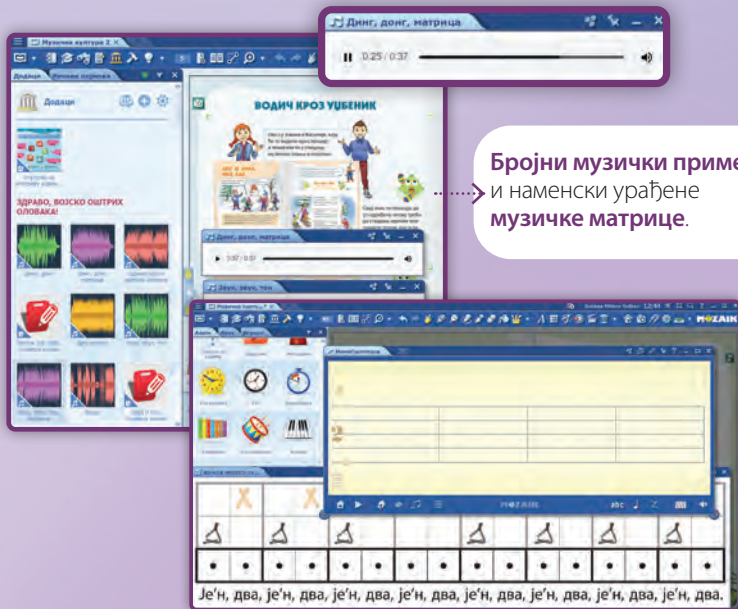

МУЗИЧКА КУЛТУРА 2

ДИГИТАЛНИ УЏБЕНИЦИ ВУЛКАН Е-ЗНАЊЕ

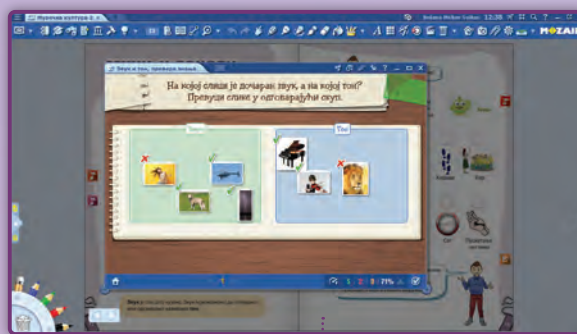
Своје дигиталне уџбенике можете преузети на сајту *Вулкан знања*. Након преузимања одговарајуће апликације, можете их користити на **интерактивној табли, таблету или паметном телефону**. Свим садржајима могуће је приступити и **без интернет конекције**.

Бројни музички примери и наменски урађене музичке матрице.

ЗД анимација клавира са детаљним описом и структуром инструмента.

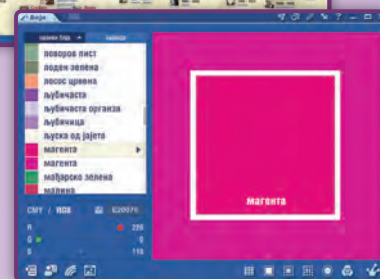
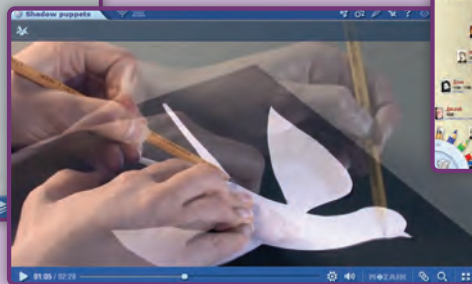
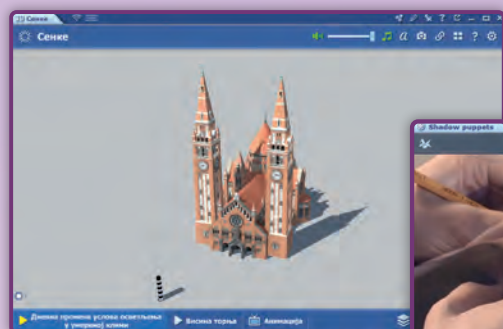

Након решавања **интерактивних задатака и тестова** ученици добијају информацију да ли су тачно урадили задатак, као и резултат целокупног теста.

ЛИКОВНА КУЛТУРА 2

ДИГИТАЛНИ УЏБЕНИЦИ ВУЛКАН Е-ЗНАЊЕ

ЗД анимације, видео-записи, додатни алати и галерија фотографија чине наставу динамичном.

ВИДЕО-УПУТСТВА ЗА КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УЏБЕНИКА ВУЛКАН Е-ЗНАЊА

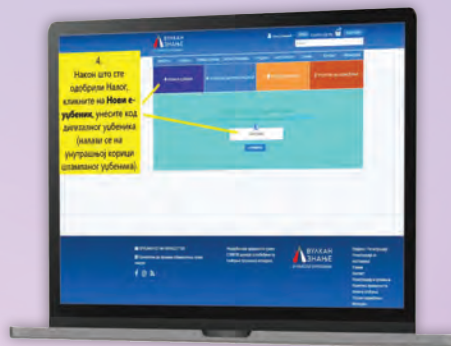
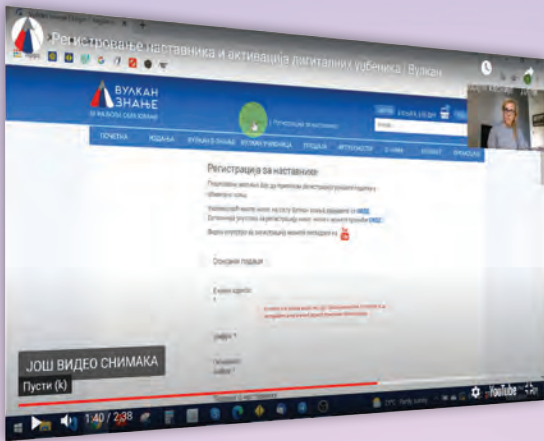
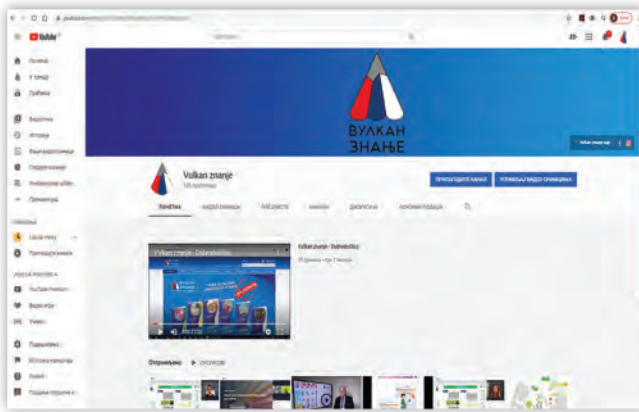
КАНАЛ
ВУЛКАН
ЗНАЊА

ДИГИТАЛНИ
УЏБЕНИЦИ
ВУЛКАН Е-ЗНАЊА

ДИГИТАЛНИ УЏБЕНИЦИ

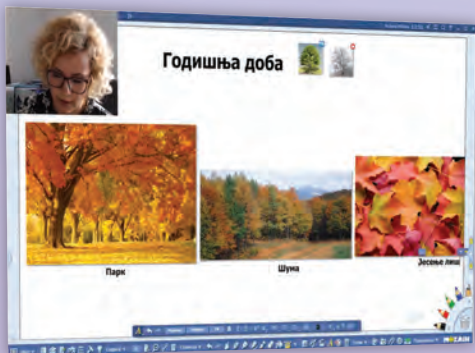
Упутство за регистрацију и инсталирање дигиталних уџбеника за ученике

Регистровање наставника и активација дигиталних уџбеника

Упутство за продужење наставничке лиценце

Направите своју свеску на платформи *mozaBook*.

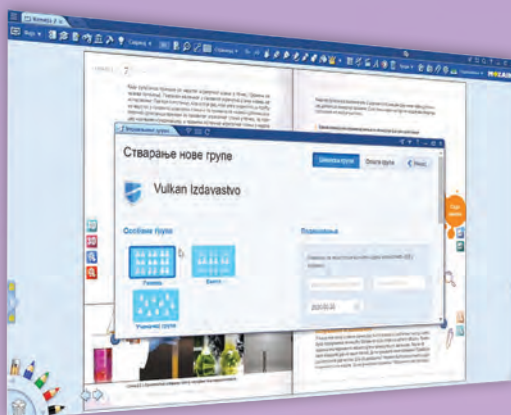
Прављење свеске и њено отпремање мејлом.

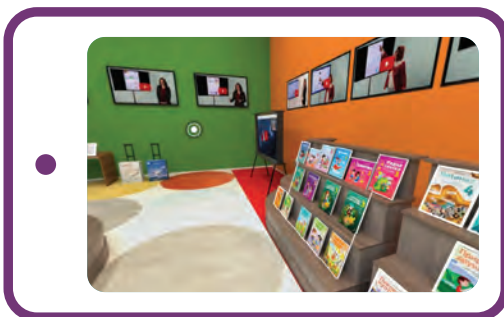
Направите нове задатке на платформи *mozaBook*.

Креирање дигиталног одељења и повезивање ученика.

Слање домаћих задатака ученицима.

ВИРТУЕЛНА ШКОЛА

СВИ УЏБЕНИЦИ НА ЈЕДНОМ МЕСТУ, УЗ МНОШТВО ВИДЕО-МАТЕРИЈАЛА И ВИРТУЕЛНОГ ВОДИЧА!

www.3d.vulkanznanje.rs

ПРИРУЧНИЦИ 1-4. РАЗРЕДА

1. 2. РАЗРЕД 3. 4.

Припремили смо приручнике за учитеље у електронском облику* који садрже:

- ✓ предлоге глобалних, оперативних и месечних планова рада;
- ✓ предлоге дневних припрема за све часове у складу са Планом и програмом nastave и учења;
- ✓ континуирано упућивање на садржај дигиталног уџбеника у припремама;
- ✓ правилнике о оцењивању ученика и поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

* На захтев учитеља испоручујемо приручнике у штампаном облику.

СРПСКИ
ЈЕЗИК

ТОК ЧАСА 1. ЧАС

НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНИСТИ ИСХОДА

- Процена тачности написаних реченица.

САМОПРОЦЕНА РАДА НАСТАВНИКА

1. ЧАС

ТОК ЧАСА

Читање

- Упућује ученике на текст у Букару „Тениски тренер”. Са ученицима увежбава читање користећи наредна слова.
- Читају текст.

Усађање правописних правила

- Учитељ објашњава правилно правописно да се на крају питања пише упитник.
- Пише на табли упитник и објашњава ученицима како се пише овај знак.
- Пажљиво слушају наставника и посматрају писане.
- У ваздуху изводе: покрет при писану упитника.

Самостални стваралачки рад

- Учитељ задаје ученицима да прочитају питања и усмено одговоре на питања која се односе на текст „Тениски тренер”.
- Савиштава ученицима да ће самостално у Букару написати одговоре на питања.
- Ученици који умеју да читају и пишу сва слова, задаје да ураде задатак обележен свечаницом.
- Читају одговоре и усмено одговарају на питања.
- Пишу одговоре на питања у Букару.
- Ученици који умеју да читају и пишу сва слова раде задатак обележен свечаницом.

Провера усвојеног знања

- Проверава самостални рад ученика у Букару. Исправља евентуалне грешке и похваљује ученике.
- Поставља питања ученицима шта су данас научили, шта им је било тешко.
- Ученици одговарају на питања шта су научили на часу и како су превазишли потешкоће.

Додатни задатак

- Учитељ саопштава ученицима да за додатни задатак ураде преостале задатке у Букару.
- Ученици пажљиво слушају.

ТОК ЧАСА 1. ЧАС

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА **АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА**

Емоционално-интелектуална припрема – приступ гласу

- Наставник пушта песму „На слово, на слово, речимо Р” у аудио/видео дејчејор „Комбири”.
- Упућује ученике да обрате пажњу на текст песме.
- Слушају песму и певају је.
- Одговарају на питања.

1. ЧАС **ПИСАНА ПРИПРЕМА ЗА ЧАС**

Име и презиме		Датум:
Наставни предмет	Српски језик	Разред и одељење:
Назив наставне теме	Почетно читање и писане	
Назив наставне јединице	Глас и штампано слово Рр	
Тип наставног часа	обрада	
Циљеви часа	Препознавање и писање штампаног слова Рр	
Исходи	Ученик ће бити у стању да: - разликује затворени глас и написана слова Рр; - уочава глас Рр на почетку, средини и на крају речи; - правилно изговара и пише слово Рр; - разликује изговорне и написане речи и реченице; - влада основном техником читања и писања Пириличног текста: правилно чита краће речи и реченице; - разликује оне што прочитају; - уочи ликове у тексту.	
Јачини подјави Међупредметне корелације	глас и слово Р, р; реч, реченица - Физичко и здравствено васпитање (назива спортова, спортски режисажи); - Свет око нас (познавање у Србији); - Ликовна култура (обој, бојене објекта); - Музичка култура (превање песме).	
Опште међупредметне компетенције	Компетенција за учење: - користити претходна знања као подршку учењу нових садржаја; - селективно познавати све непознато; Комуникација: - уме јасно да може одређени садржај; Сарађа: - дистрипност познатуна договора о правилима заједничког рада и подржава их се.	
Наставне методе	монолошка, дијалошка, метода рада на тексту	
Облици рада	Артметика, индивидуална	
Наставна средства и помагала	Букари – Штамповани слова, Ивана Циљановић Косовац, Вукић и издаваштво дигитални уџбеник	

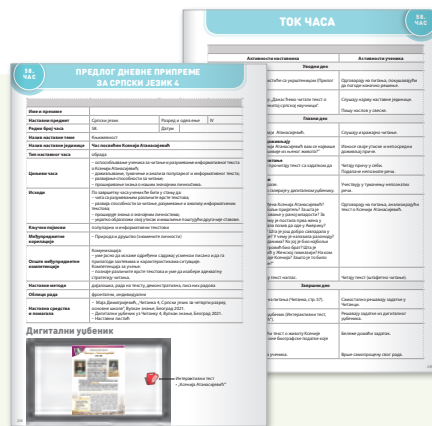
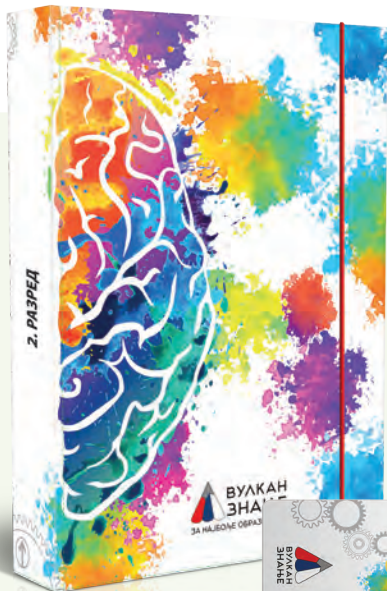
КОМПЛЕТ ДИДАКТИЧКИХ МАТЕРИЈАЛА

Вулкан знање је припремило практичан и јединствен комплет дидактичких материјала који ће наставу учинити квалитетнијом и подстицајнијом и садржи све што вам је неопходно у раду са ученицима.

Комплет дидактичких материјала садржи:

- ✓ приручник за учитеље (фасцикла+УСБ);
- ✓ предлоге материјала за индивидуализован и прилагођен начин рада са ученицима;
- ✓ лектиру;
- ✓ предлоге контролних вежби за сваког ученика у штампаном облику;
- ✓ предлоге петнаестоминутних провера знања у штампаном облику;
- ✓ педагошки дневник учитеља.

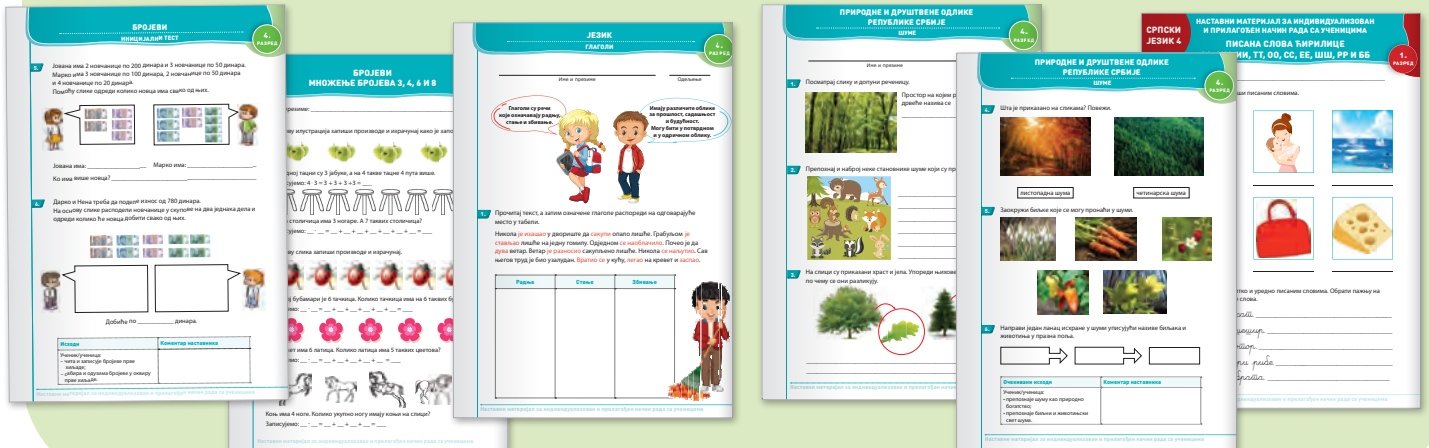
Приручник за учитеље (фасцикла+УСБ) – садржи нове и унапређене предлоге годишњих планова рада наставника и месечних планова, као и предлоге дневних припрема за часове, у складу са препорукама ЗУОВ-а.

Педагошки дневник учитеља

1. 2. РАЗРЕД
3. 4.

Предлози материјала за индивидуализован и prilagođen начин rada sa učenicima materijali za prvi, drugi, treći i četvrti razred pripremljeni su u jednom izdanju, pa ih možete koristiti nezavisno od toga u kom razredu predajete.

Предлози контролних вежби за сваког ученика – за Српски језик, Математику и Свет око нас / Природу и друштво.

ПЕТНАЕСТОМИНУТНА ПРОВЕРА ПРИРОДА И ДРУШТВО 4 Наставна Република Србија, Завод за издаваштво Републике Србије

Име и презиме: _____

1. Националне републике које су ушле у састав Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

2. Наша држава носи назив _____ од _____ године када је _____ прогласила независност.

3. На основу текста и слике пролозијај и упуцај у празно поље о којој знаменитој личности из историје српског народа је реч.

	Наставник је Стефан Неманја у 13. веку постао је краљ кривошанин краљ Србије. Неманја задобио је манастир Жича.
	Владао је Моравском Србијом када је престолнина био град Крушевци. Поголеу је у боју на Косову.
	Истанути војсковођа, изабран за вођу Првог српског устанка у Орашцу 15. фебруара 1804. године.
	Војсковођа који је прогласио српски устанак у Црној Бели и Првом светском рату.
	Краљ Томислв Првог светског рата. За време његовог владања створена је нова држава Краљевина Србија, Хрватска и Словенија.

ПЕТНАЕСТОМИНУТНА ПРОВЕРА ПРИРОДА И ДРУШТВО 4 Наставна Република Србија, Завод за издаваштво Републике Србије

Име и презиме: _____

1. Република Србија је до 1990. године била у саставу _____

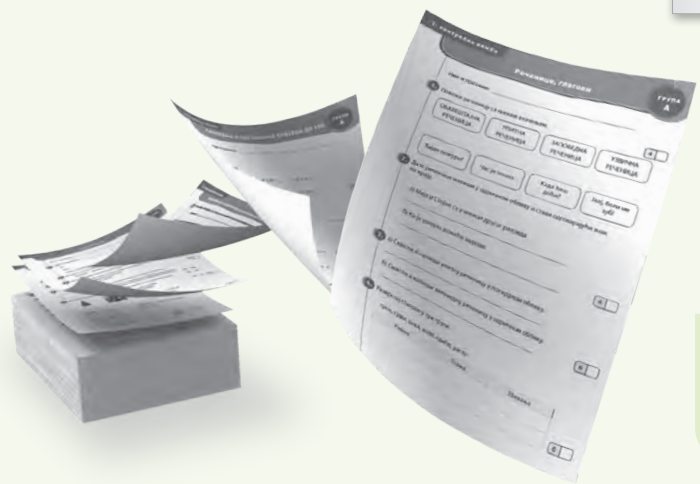
2. Повеоки називе наше државе са годинама формирања.

1963.	Србија и Црна Гора
1992.	Република Србија
2003.	Социјалистичка Федеративна Република Југославија
2006.	Савезна Република Југославија

3. На основу текста и слике пролозијај и упуцај у празно поље о којој знаменитој личности из историје српског народа је реч.

	Владар из лозе Неманђића, кривошанин за цара. За време његовог владања проширио је територију српске државе на просторе данашње Албаније, Македоније и Грчке.
	Наставник деспота Стефана Лазаревића. Престолнику Србије пренастио је у Смедереву. Освајао је Смедеревску тврђаву 1459. Турци су поробили Србију.
	Угледни војвода. Изабран за вођу Другог српског устанка у Таскову 1815. године. Већш преговарач који је с временом савладао уечај Турака у Србији.

Предлози петнаестоминутних провера знања за сваког ученика – за Српски језик, Математику и Природу и друштво.

ДНЕВНИК ЧИТАЊА

АУТОРКА: **Светлана Курћубић Ружић**

136 СТРАНА

СРПСКИ ЈЕЗИК ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

**КАКО
ДА БОЉЕ
ЗАПАМТИШ
ЛЕКТИРУ КОЈУ
ЧИТАШ**

- ✓ **Дневник читања** је додатно наставно средство у коме ће ученици од првог до четвртог разреда **водити белешке док читају дела из домаће лектире** и тако се припремати за часове анализе књижевних дела.
- ✓ **Дневник читања** је у потпуности заснован на **Плану и програму наставе и учења за први, други, трећи и четврти разред**, а свим налозима **остварују се исходи прописани Планом и програмом**.
- ✓ Замисао аутора била је да се на овај начин популарише читање, да се ученици додатно мотивишу, те да се пробуди љубав према књижевности и стваралаштву.

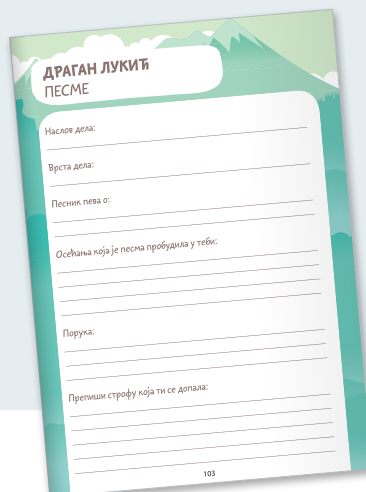
Дневник читања састоји се из **три дела**.

Први део посвећен је **анализи књижевних дела из домаће лектире**.

У другом делу **Дневника** ученик се појављује у улози читаоца књижевних дела, али добија и нову улогу: сам постаје аутор **Дневника**. Он треба да **осмисли свој дневник**, да по препорученом обрасцу као аутор осмисли питања и анализира књижевно дело из додатног избора лектире или своје омиљене књиге које чита у слободно време.

На крају **Дневника** налази се **Подсетник на књижевне појмове**, који ће омогућити ученику да се присети појмова које је већ усвојио на часовима српског језика и да лакше попуни дневник.

Ученици су на овај начин подстакнути да **истражују, испитују и самостално решавају проблемске задатке, систематизују своја знања, понављају усвојено и примене научено**.

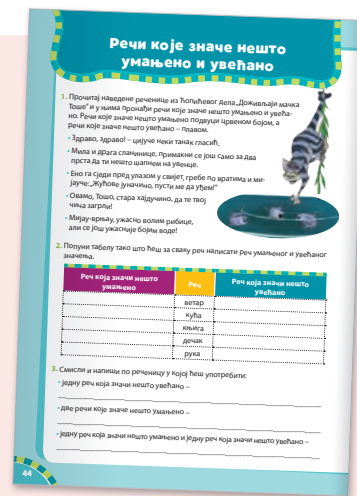
РАДНИ ЛИСТОВИ ОД 1. ДО 4. РАЗРЕДА

Ова **додатна наставна средства** припремљена су као материјал који се може користити за рад на часу или код куће.

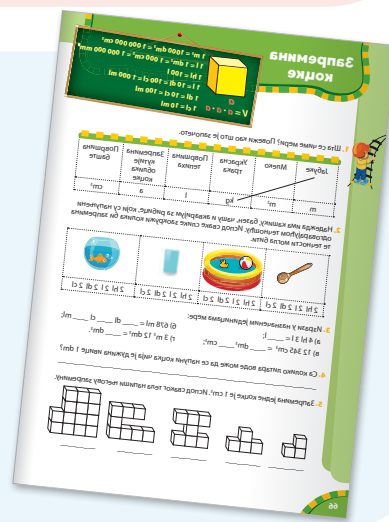
Велики број креативно осмишљених задатака погодан је за ученике различитих интересовања и нивоа постигнућа. Материјали намењени увежбавању предвиђеног градива конципирани су тако да деци омогућавају самосталност у раду. Решавањем ових задатака, ученици ће **поступно и темељно усвојити наставно градиво из Српског језика, Математике и Света око нас / Природе и друштва** од 1. до 4. разреда.

У изради радних листова, уз ауторе, активно су учествовали и учитељи. Њиховим конкретним примерима из праксе целокупни материјал додатно је прилагођен потребама савремене наставе.

СРПСКИ ЈЕЗИК

МАТЕМАТИКА

СВЕТ ОКО НАС • ПРИРОДА И ДРУШТВО

ЛЕКТИРА

1, 2, 3. И 4. РАЗРЕД

Лектира је приређена по реформисаном Програму наставе и учења.

Лектире су обogaћене занимљивим илустрацијама у пуном колору. Непознате речи и изрази детаљно су објашњени, што ће ученицима омогућити лакше разумевање књижевног текста.

Сва издања лектире употпуњена су **Шареним сџиранима**, које ће код ученика побудити љубав према читању и омогућити им да прошире своја знања из различитих области. Поред тога што ће се сусрести са значајним делима књижевности за децу, ученици ће се упознати и са биографијама писаца и сазнати бројне занимљивости из света који нас окружује. Све те занимљивости праћене су фотографијама.

1.

КАД БИ ЈЕЛЕН ИМАО КРИЛА

ЛЕКТИРА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

Изабране песме Јована Јовановића Змаја
Одабране басне Доситеја Обрадовића и Езопа
Орахова грана, руска народна прича
Краљ жаба, браћа Грим
Сџирац и дивови, српска народна бајка

2.

ЗА ЗЛАТО РЂА НЕ ПРИАЊА

ЛЕКТИРА ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

Изабране бајке Ханса Кристијана Андерсена
Изабране бајке Десанке Максимовић
Избор из савремене прозе за децу
Изабране песме Драгомира Ђорђевића
Кратке народне умотворине
Изабране песме Љубивоја Ршумовића

3.

ДА СЕ ЈА ПИТАМ

ЛЕКТИРА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ

Одабране бајке браће Грим
Изабране песме Душана Радовића
Доживљаји мачка Тоше, Бранко Ћопић

4.

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ

ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Леси се враћа кући, Ерик Најт
Хајди, Јохана Шпири
Пейељуа, Александар Поповић
Шта све има у јасџуку, одабране песме Драгана Лукића и Милована Данојлића

